

Bealkonyul az álláshalmazásnak

Törvényrendeletet adott ki a minisztertanács — Fizetés-
„minimum“ az álláshalmazók számára: 30.000 lej

Háromszáz millió lej — buzavásárlásokra

Bucurestiből jelentik: A kormány gazdasági bizottsága tegnap esti ülésén végleg leszögezte a buza árának fenntartására irányuló politikáját. A pénzügyminisztérium a buza-kormánybizottságnak 300 millió lejt bocsát rendelkezésére, annak érdekében, hogy a buza árát 50 ezer lej körül stabilizálja.

Radu Irimescu, a gabonaértékesítés kormánybiztosa, a sajtó munkatársai előtt kijelentette, hogy az 1934. évi buzatermés 170 ezer vaggont tesz ki, vagyis

40 százalékkal kevesebb a normális terménél.

Az állam a gazdák segítségére kíván sietni és 43 ezer lejes áron megkezdi a hektoliterenkénti 75 kilogrammos buza vásárlását. Ezt az összeget fokozatosan emelni fogják. Ily módon a termelők részére 4 millió lejes többletet biztosítanak a világpiaci árakkal szemben. Az ár-fenntartás munkálatait a piac háborgatása nélkül akarják eszközölni. A bevásárlásokat az értékesítési szövetkezetek végzik.

Ma délelőtt a kormány minisztertanácsot tartott és arról a következő hivatalos közleményt adták ki:

„Tatarscu miniszterelnök elnöklésével a minisztertanács megtárgyalta az álláshalmazás megakadályozásáról

Ezüst özönlik Amerika felé

Roosevelt szocializálta az arany után az ezüstöt is. — Rossz véget jósolnak az újabb merész kísérletnek. Esik a dollár a világtőzsdéken

WASHINGTONBÓL jelentik: Roosevelt elnök elrendelte, hogy a veretlen ezüst 90 százalékát az Egyesült-Államok egész területén be kell szolgáltatni a pénzverednek, amely

az ezüstöt unciánként 50.1 centes hivatalos árfolyamon veszi át.

Az amerikai kormány ezzel az intézkedéssel az arany után most az ezüstöt is nacionalizálta.

Az amerikai pénzpiacra nagy feltűnést keltett a kormány intézkedése, amellyel a valuta-korlátozásokat annyira enyhítette, hogy tulajdonképpen szabaddá tette a deviza- és valutaforgalmat. Elvben a valuta-korlátozásokat megszüntették, de a devizaellenőrző hivatal fenntartja, amely azonban kizárólag csak ellenőrző joggal rendelkezik.

Az amerikai valutarendelelet mély hatást váltott ki a párisi pénzügyi körökben. Pénzügyi körök bizalmatlanok az amerikai intézkedéssel szemben, mert nem látják az indokát ennek a rendelkezésnek.

Peterman new-yorki szenátor kijelentette, hogy

az ezüst-rendeletnek súlyos következményei lesznek, nemcsak az Egyesült-Államokban, hanem az egész világon.

Az összes ezüstfeleslegnek felszívódnak majd az állami pénztárba. A szenátor szerint Roo-

szóló törvénydekrétumot és annak végleges szövegét elfogadta.

Figyelembe vette a minisztertanács a gazdasági bizottság tegnap este hozott határozatát, amelyben a buza árának fenntartása mellett döntött. A minisztertanács egyben elhatározta, hogy a gabonaértékesítési kormánybizottság részére korlátlan összegeket ad.

Kimélyítik az osztrák-magyar viszonyt Schuschnigg osztrák kancellár budapesti tárgyalásai

Az osztrák kancellár nagyszabású budapesti fogadtatása — A hivatalos jelentés — A Habsburg-kérdést sejtí a francia sajtó a tárgyalások mögött

Budapestről jelentik: Schuschnigg Kurt dr. osztrák kancellár, felesége és államtitkárja kíséretében repülőgépen ma a magyar fővárosba érkezett, ahol Gömbös Gyula miniszterelnök ünnepi-külsőségek között fogadta és világszerte ismert adótt a miniszterelnökségen tiszteletére. A két kormányelnök ezután egy óras

tanácskozást folytatott egymással, amely oly sokáig húzódott el, hogy a program is meg-
rövidült. A tanácskozások és rövid sétaautó-
zás után az osztrák kancellár fogadta a sajtó
képviselőit, akik előtt előbb kegyeletesszavak-

SCHUSCHNIGG KURT dr.
Ausztria kancellárja

kal emlékezett meg az elhunyt Dollfuss kancellár magyarországi kapcsolatairól, majd di-
csérő szavakkal méltatta a szegedi Az ember
tragédiája szabadteri előadásának mélyeséges
művészi hatásait.

Nyilatkozata során kijelentette a kancellár, hogy őszinte törekvése az osztrák-magyar közvetlen viszony kimélyítése.

— Szilárdan meg vagyok győződve arról — jelentette ki — hogy Magyarország és Ausztria egy és ugyanazon cél felé törekszenek: az európai béke fenntartására. Ausztria együtt halad Magyarországgal és meggyőződésem, hogy a két ország útja a gyógyulás felé halad. Ausztria és Magyarország kérdése a béke ügye és Európa sorsának problémája.

Schuschnigg délután Gödöllőn tisztelgett Horthy kormányzónál, majd 6 órakor kíséreléssel együtt visszarepült Bécsbe. Schuschnigg

sevelt nem fogja megengedni, hogy az ezüst árfolyama nagyon felemelkedjék, mert az elnök csupán arra számított, hogy az ezüstfedezet bevezetése nagy lélektani hatással fog járni.

Az angol lapok jelentik, hogy Southampton kikötőben

nagymennyiségű arany- és aranyrakományt hajóztak be, azzal a rendeltetéssel, hogy Amerikába szállítják.

Négyezer rud ezüstöt és hatvan láda aranyat hajóztak be az Egyesült-Államok kormánya számára.

Az amerikai kormány már régebben elhatározta az ezüst-alap bevezetését és megbízást adott külföldi piacokon nagyobb mennyiségű ezüst vásárlására. A világpiacra az ezüst árának emelkedésére lehet számítani.

Annak hírére, hogy az Egyesült-Államok áttérnek a kettős ércfedezetre és hogy Roosevelt elnök elrendelte az ezüst nacionalizálását, a dollár Zürichben 305.25-re esett csütörtökön és tegnap reggelre pedig 302-re csökkent.

Arra való tekintettel, hogy Zürichben 305.37-ről 302.75 svájci frankra esett a new-yorki kiízetés jegyzése, a budapesti Nemzeti Bank a valuták és devizák hivatalos megállapításánál 100 dolláronként 2.80 pengővel leszállította a dollár árfolyamát.

nigg és Gömbös tanácskozásáról a következő hivatalos kommunikét adták ki:

— Schuschniggnek Gömbössel folytatott mai tanácskozásai során a két államférfi megbeszélte az összes időszerű gazdasági kérdéseket. E megbeszélések során megállapították a nézetek teljes összhangját és különösen abban értett egyet a két államférfi, hogy a legszorosabb barátságának és együttműködésnek az elhunyt Dollfuss kancellár által inaugurált politikáját a jövőben is folytatni kell.

A Reichspost mai vezércikke nagyjelentőségűnek tartja, hogy Schuschnigg első külföldi útja Magyarországra vezetett, mert ez a két ország közötti bensőséges kapcsolatokra mutat. A többi bécsi lapok szintén vezércikket írnak a kancellár budapesti útjáról, amelyet kiemelkedő eseménynek tartanak.

Az Intransigeant Schuschnigg osztrák kancellár magyarországi útját összefüggésbe hozza a Habsburg-kérdéssel és azt állítja, hogy Gömbös és Schuschnigg a Habsburg-problémáról is tárgyalt. A lap követeli, hogy Mussolini hivatalosan is szögezze le álláspontját a Habsburg-restauráció kérdésében. A francia álláspont nem lehet kétséges: Franciaország mindent inkább elűr, mint a Habsburgok visszatérését. Franciaország teljesen egyetért a kisananttal abban, hogy minden eszközzel meg kell akadályozni a Habsburg-restaurációt, mert háborus veszedelmet zúdítana Európára.

Az olasz sajtó visszhangja

Schuschnigg osztrák kancellár hazaérkezése után, Bécsben nyilatkozatot adott a Stefani-ügynökség munkatársának. A nyilatkozat során ezeket mondotta a kancellár:

— Amint a kül-, úgy a belpolitikában, egyetlen lépéssel sem térünk el attól az irányvonalától, amelyet Dollfuss kancellár követett. El kell ismerni, hogy Ausztria függetlensége nemcsak a hagyományokon alapul, nemcsak Ausztria Középeurópában teljesítendő küldetésének, hanem a német fajnak is érdeke...

MŰVÉSZI gyermek és portré **FÉNYKÉPEK**
Nagyított képek jótányos áron 3180
NAGY GÉZA műtermében készülnek
Bul. Reg. Maria S. fidsz.

A lélekharang

Írta: B. W. MOON

Vacsora után a kastély előtti tisztáson ültünk Sir Stanford Leonarddal, régi ezredtársammal és szép feleségével. Egy ideig szótlanok voltunk a szép est hatása alatt. Hirtelen a mélységes csendet, a közeli templom tornyából, a lélekharang kisereties hangja szakította meg. Lady Stanford összerázkódott s így szólt:

— Mindig mondtam, hogy nagyon közel vagyunk a templomhoz.

Férje mosolyogva vonogatta a vállát. Majd így szólt:

— Vajjon ki halt meg?

— Valószínűleg Murray Eliz, az a vén kisasszony, akinek a rózsakertjét a minap úgy megdicsérted, amikor arra ellovagoltunk. Ugy hallom, az orvos azt mondta, hogy nem éri meg az éjszákát, — felelte Lady Stanford.

Majd felém fordult és mosolyogva hozzátette:

— Szegény vénkisasszony, csak a macskáinak élt. Talán nem is érdekelte soha egyéb, mint a macskáit.

A komornyik halkán jelentett valamit a ház asszonyának, aki bement a kastélyba. Egyedül maradtunk Sir Leonarddal. Elgondolkodva babrált a kis pipájával, majd felém fordult és így szólt:

— A feleségem nem sejtí, hogy ez a szegény vénkisasszony megmentette az életét.

Meglepetten néztem a barátomra. Így folytatta:

— Ha ez a szegény vénlány nem élt volna, ma talán, mint a feleségem gyilkosa, börtönben ülnék.

Elgondolkodott, majd így folytatta:

— Az érdekeltéken kívül senki sem tud életem legizgalmasabb fejezetéről. Emlékszel Armstrong kapitányra, aki két év előtt Afrikában máliában meghalt? Négy év előtt a falkavadászon fitt vendégünk volt. Kissé tulságosan sokat foglalkozott a feleségemmel és úgy éreztem, életemben először, hogy amikor Armstrong nálunk van, He-

Russel tábornok sikeres akciója

Véres harcok során irtják ki Egyiptomban a kábítószer-csempészeket

A szaharai autók kerekeinek megterhelését a tevé patájáról másolták le — Gépfegyveres harcokat vívnak a csempészkaravánok

Kairóból jelentik: Kairó már régóta az egész világ kábítószer-csempészésének központja. A fehér méregnek nem csak Egyiptomban, hanem az egész világon is nagy kelete van s a titkos kereskedelmi hálózat centruma a niluspart város. Az angol hatóságok évtizedes harcot folytatnak az ópium- és moriumkereskedés ellen. A múlt évben a kairói rendőrség külön osztályának főnökét, Russel tábornokot nevezték ki az elhárító akció vezetőjének.

Azt az utasítást kapta, hogy 12 hónap alatt irtsa ki a kokain-, morium és hasiscsempészeket.

A tábornok pompásan megfelelt a rábizott feladatnak. Megállapította, hogy

több mint tíz millió dollár értékű kábítószer van Kairó titkos raktárában felhalmozva.

Az elhárítóakció során sikerült 2 és fél millió dollár értékű kábítószer elkobozni és 5 millió dollár értékű mérget megsemmisíteni.

Hogy ezt az eredményt elérhesse, Russel tábornoknak igénybe kellett vennie minden modern technikai eszközt. Legelőször is egy 20 könnyű repülőgépből álló légitárat szervezett meg, amelyek állandóan cirkáltak a karavánutak fölött. A repülőgép megfigyelője pompás látcsővel kutat a csempészkaravánok után. Ha ilyen észrevesz, a repülőgép rádió útján közli a legközelebbi elhárító-állomással a csempészkaraván helyét.

Ilyen elhárítóállomást 40 helyen rendeztek be Egyiptom területén.

valamennyi különleges sivatagi utakra alkalmas automobillal van felszerelve. Régebben csupán könnyű tankokkal lehetett a sivatagban előrehaladni. A tankoknak azonban igen nagy hibájuk volt, hogy drágák és nehézkesek voltak. Anglia erre különleges sivatagi gumiabroncsokat készített. A gumikat úgy készítették, hogy az autó súlyából a kerék minden négyzetcentiméterére annyi súly essen, mint a tevé patájának egy négyzetcentiméterére esik. Tehát tulajdonképpen technikailag lemásolták a természet egyik dinamikus titkát. Ezek az autók pompásan beváltak.

A repülőgép, rádió és a sivatagi autó együtt-

tes munkája meghozta az eredményt. A csempészek természetesen nem maradtak tétlenek. Modern gépfegyverekkel szerelték fel karavánjaikat és gyakran szabályos harc folyt le a csempészek és a rendőrség emberei között.

Az egyik karaván olyan erős gépfegyveres kísérettel volt ellátva, hogy több napos harc után csak páncélos sivatagi autók rohamával lehetett lefegyverezni.

Ennél az egy karavánnál olyan mennyiségű hasist és moriumot találtak, hogy elegendő lett volna egy hét milliós város kábítószer-szükségletét három éven át kielégíteni.

Egyiptomban érdekes következménye van a kábítószer-csempészek elleni harc sikerének. Mivel Russel tábornok akciója miatt a mérgek ára hihetetlen magasra szökött és így a mámort keresők többsége részére hozzáférhetetlenné vált, mindenféle pótszereket kerestek, találtak és hoztak forgalomba.

Az utóbbi fél év folyamán a pótszerek egész serege került piacra.

Russel generális akciója csak akkor fog teljes sikerre vezetni, ha újabb megfelelő intézkedéssel és rendszeres küzdelemmel lehetetlenné teszi a kábítószerpótlékokkal megindult üzérkedést is.

Ideiglenesen visszaveszik

az elbocsátott magyar vasuti munkásokat

Bucurestiből jelentik: Minthogy az elbocsátott vasuti munkások visszavétele még nem történt meg, Laár Ferenc képviselő az ügyben most ismételten közbenjárt az államvasutaknak vezérigazgatójánál, Mereuta Constantinnál, aki távirati úton rendelkezett, hogy a vasuti munkásokat, a Magyar Pártnak tett ígéret értelmében, legalább ideiglenesen vegyék vissza.

„Sir Leonard...?

— De a következő percben már csak a macskája érdekelte. Kérdezte, hogy nem láttam-e és nem is gondolt arra, hogy milyen furcsa, hogy Sir Stanford Leonard éjszakának idején a kertjében Bolondos vénkisasszony volt. Kénytelen voltam segíteni „Jackie“ macskáját keresni, mert így reméltem, hogy hamarabb megtaláljuk, de a mint a zsebembe nyultam, nem találtam a revolvert. Ugy látszik, a keresés közben kiesett a zseemből. A villamos zseblámpámmal végigkutatam a kerti utat, amelyen végimentünk... a revolvernek nyoma se volt. Ez a vén banya megtalálhatta... Bekopogtattam a házba. A vénkisasszony kijött. Nem is várt, amíg kérdeztem, hanem határozott hangon így szólt:

„Tudom, hogy miért jön. Tegyen velem, amit akar... öreg vagyok, a haláltól se félek, de a revolvert nem adom vissza... maga fiatal s még minden jóra fordulhat.”

— Nem kutathattam át a házat éjnek idején. Dühösen otthagytam és a kerten át kirohantam az utra... Az autó már eltűnt. Csodás nyugalom váltotta fel hirtelen az örült izgalmamat. Lassan hazamentem. A feleségem meglepetésemre otthon volt... A kis fia ágyánál ült... a gyermeknek az orvos vörhenyt állapított meg.

— Hetek múltán elmondta nekem Armstrong, hogy Helén levelet küldött hozzá, az autohoz, hogy ne várja se akkor, se máskor többé... És még egyebet is mondott a szegény fiu és én hittem a szavának, mert Armstrong nem tudott hazudni. Ez volt első és utolsó féltékenységem története.

Ekkor tért vissza hozzánk Lady Stanford s így szólt:

— Valóban a szegény vénkisasszony halt meg. Vajjon mi lesz a macskáival?

— Örökbe fogadjuk, — mondotta Sir Leonard olyan komoly arccal, hogy a szép asszony jót nevetett a sikerült viccen...

lén viselkedése egészen megváltozik. Kénytelen voltam önmagamnak megvallani, hogy féltékeny voltam... Egy reggel telefonon Londonba hívtak. Nem szívesen mentem, mert a feleségem meghülés miatt ágyban maradt és a vendégekkel kellett volna foglalkoznom. De mennem kellett. Mielőtt elindultam, Londonba táviratoztam Deeping doktornak, hogy jöjjön le a feleségemhez. Annál nagyobb volt a meglepetésem, amikor Londonban a klubban, ahova ebédelni mentem, találkoztam a doktorral, aki a kérdésemre a feleségem egy táviratát mutatta nekem, mely így szólt:

„Közbejött elutazásom miatt kérem, ne jöj-jön.”

— A táviratot, mint megállapítottam, reggel kilenckor, tehát néhány perccel az elutazásom után adatta fel a feleségem. Ez több volt, mint gyanus. Éreztem, hogy Armstrong van a dolog mögött. A legközelebbi vonattal hazasiettem. Mire hazakerkeztem, sötét éjszaka volt és szakadt az eső. Gyalog indultam a vasutól a kastély felé, hogy ne vegyék észre idő előtt az érkezésemet. A park kapujától mintegy kétszáz méternyire, az öreg Murray Eliz kertjének közelében, a sötétségből autó buk-kant elő és lesötétített lámpával megállt a kert fala mellett. A soffőrülésről magastermetű férfi szállt le. Megismertem Armstrong kapitányt. A revolveremet, melyet magammal hordtam, kitétem az esőköponyegem zsebébe és átmásztam Murray kisasszony kerítésén, hogy a háttérből leshessem a további fejleményeket. Vad elkeseredés vett erőt rajtam. Nem volt kétséges: Armstrong Helént várja, együtt szöknek. Kész voltam ölni.

— Hirtelen a lábamhoz ütődött valami. Idegesen ugrottam félre. Hatalmas kandur dörgölődött hozzám. Eltoltam a lábammal, de újra hozzám simult. Ebben a percben a házból éles hang hallatszott:

„Jackie! Jackie!”

A vénkisasszony hangja volt. Belerugtam a macskába úgy, hogy elrohant. Amint hátrafordultam, szembenálltam Murray Elizzel. Kézilámpával világított az arcomba s meglepetten szólalt meg:

Megszűnt az ostrom- állapot Karinthiában

Hitler és Schuschnigg egyformán bizalmasan közelednek a szociáldemokratákhoz — Sok nehézség vár még Pappenre

Feloszlatták a németországi hirhedt „osztrák légiót“

Bécsből jelentik: A szövetségi kormány rendeletet bocsátott ki, amellyel Karinthiára nézve megszünteti az ostromállapotot. Ausztriában még csak Bécsben és Alsóausztriában van érvényben az ostromállapotról szóló rendelkezés.

Berlinből érkezett hírek szerint a bajor belügyminiszterium elrendelte az osztrák légió feloszlatását. A légió vezetőit szabadságolták.

Az Ewening Standard jelenti, hogy az osztrák német szociálisták Bajorországban levő táborait megszüntették. Az osztrák légió tizenkétszer tagját német munkástáborokba szállították szét.

Montagu Norman, az Angol Bank kormányzója kísérletet tett, hogy a newyorki Lamont- és Morgan-bankházaktól Németország számára kölcsönt eszközöljön ki.

Az amerikai bankárok a kölcsönt minden indokolás nélkül megtagadták.

Montagu Norman kísérletezései tehát, hogy Németországot gazdaságilag talpraállítsa, meghiúsultnak tekinthetők.

Itt írjuk meg, hogy Adam közbiztonsági államtitkár egy beszéd során kijelentette, hogy az osztrák kormány csak azért járult hozzá Pappen bécsi követi kinevezéséhez, hogy elkerülje a szembehelyezkedés látszatát. Pappen sikere attól függ — mondotta az államtitkár — hogy teljesíti-e Ausztria követeléseit?

Az utóbbi napok legérdekesebb politikai jelenségét kétségtelenül az a békülési folyamat képezi, amely a szociáldemokrácia, valamint a német és osztrák hivatalos körök között megindult. Az Ausztriából emigrált szociáldemokraták a csehszlovákiai Budweisban nagygyűlést tartottak, amelyen cseh szociáldemokraták, valamint ausztriai megbízottak is résztvettek. Megjelentek ugyanis a gyűlésen Hellmer és Ronay szociáldemokrata vezetők, akik a februári események után is Bécsben maradtak. Annakidején a hatóságok letartóztatták őket, de nemrégiben elrendelték szabadlábra helyezésüket. Hellmer és Ronay a

Banditának néztek egy postai ellenőrt

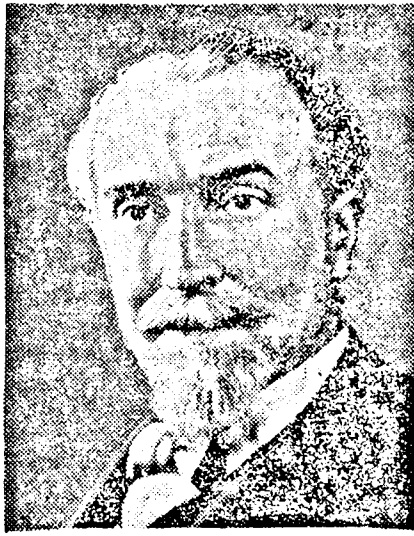
Kellemetlen félreértés a harcias állomásfőnökkel

Botosaniból jelentik: Kellemetlen helyzetbe került Purlalomeu Alexandru postai ellenőr, aki a Iasi és Dorohoi közötti vasútvonalon teljesít szolgálatot. Az ellenőr az egyik közbeszó állomáson a postafülkébe akart felszállni, amikor váratlanul megjelent az állomásfőnök, aki revolvert szegezett rá. Az állomásfőnök ugyanis azt hitte, hogy az ellenőr Coroi régen keresett banditával azonos.

Hiába volt minden magyarázkodás, a harcias állomásfőnök a „banditát“ bekísérte Dorohoiba, ahol azután kiderült a tévedés. Közben azonban majdnem agyonlőtte a peches ellenőrt, mert amikor az a zsebébe nyult irattaiért, azt gondolta a bátor állomásfőnök, hogy revolvert akar előrántani. Végül is kiderült a tévedés és sűrű bocsánatkérések közepette szabadonengedte áldozatát a műkedvelő detektív.

budweisi nagygyűlésen azt a javaslatot terjesztették elő, hogy

az ausztriai szociáldemokraták békülienek ki a jelenlegi osztrák kormánnyal,

MONTAGU NORMAN
az Angol Bank kormányzója

térjenek vissza Ausztriába és vegyenek részt

Perlavina indul Oradea ellen a magyar üzemi tisztviselők elbocsájtása miatt

Oradeáról jelentik: A városi üzemektől szélnek eresztett, egzisztenciájuktól megfosztott tisztviselők és alkalmazottak ügye, az ismeretes tanácsi határozattal egyáltalán nem jutott még nyugópontra és amint az előre látható is volt

a kártérítési perek egész lavinája indult meg a város ellen.

A 10—15, sőt ennél is több esztendeje szolgálatot teljesítő tisztviselők és munkások, a tanács határozata ellen azonnal megtették a szükséges lépéseket. A legismertebb helyi ügyvédnek vállalták el a volt üzemi alkalmazottak bíróság előtti képviseletét és maga

dr. Egry Gergely volt polgármester 22 volt üzemi alkalmazottnak önként ajánlotta fel a védelmet.

A volt polgármesternek, aki jól ismeri az üzemi szabályrendeleteket, az az álláspontja, hogy tisztviselőket és alkalmazottakat csakis a törvény megfelelő szakaszai alapján lehet állásukból elbocsájtani. Dr. Egry biztosra veszi, hogy a független bíróság ítélete megváltoztatja a városi tanács határozatát és vagy vissza kell helyezni azonnal az elbocsájtottakat, vagy pedig olyan kártérítéssel tartozik nekik a város, amely a törvény paragrafusai értelmében megilleti őket.

Fegyverrel verik ki Franciaországból az erőszakoskodó lengyel bányászokat

Az escarpellesi bányaharc újabb fordulatai — A lengyel bányamunkások nem engedelmessékednek a kiutasítási parancsnak

Páris. Lensből jelentik, hogy az escarpellesi bányában, ahol az ismeretes lengyel-francia bányászkonfliktus lezajlott, a helyzet változatlanul súlyos. A bányagazgatóság a lengyel munkások egy részének felmondását visszavonta, de 82 lengyel munkást arra köteleztek, hogy néhány napon belül hagyja el az ország területét.

A Matin jelenti, hogy a lengyel munkások gyűlést tartottak és elhatározták, hogy nem engedelmessékednek a kiutasítási parancsnak. Erőszakkal állnak ellent a hatósági intézkedéseknek.

A rendőrhatalóság kikézbcsitette ennek a 82 lengyel munkásnak a kiutasítási határozatát, amely kimondja, hogy az illetőknek negyvennyolc óra alatt el kell hagyniok Franciaország területét. A munkások a kiutasítások kézhezvétele után újból összeültek és úgy határoztak, hogy egyenként háromszáz frank végkielégítést követelnek, továbbá a Lengyel-

az új Ausztria felépítésében. Javaslatauk szerint mi sem állama utjukban akkor, ha a Schuschnigg-kormánynak hűségnyilatkozatot tennének. A budweisi nagygyűlés a javaslatot elvben elfogadta. Az osztrák kormány egyébként tegnap több mint 300 szociáldemokratát, szabadlábra helyezett, közöttük dr. Seitz volt bécsi főpolgármestert is.

Mint már mai számunkban jelentettük, Hitler amnesztiarendeleletet adott ki. Ezzel kapcsolatban a vezérkancellár rendeletet küldött az összes rendőri és igazságügyi hatóságokhoz és ebben a védőőrizetben levő egyének sürgős felülvizsgálását rendelte el. A rendelet értelmében szabadon kell bocsátani mindazokat az internáltakat, akiknek vétke enyhébb elbírálás alá esik. A szabadonbocsátás előtt a védőőrizetben levőknek ki kell jelenteniök, hogy a jövőben tartózkodnak minden agitációban való részvételtől. A vezérkancellár leiratának érdekes része az az utasítás, amely szerint jóindulattal kell elbírálni azokat az eseteket, amelyek a június 30-iki lázadással függnek össze. Lehetőleg minden őrizetben tartott egyént amnesztiában kell részesíteni, aki tettét öszintén megbánta.

Feltűnésteltető cikket közöl tegnapi számában az egyik legmegbízhatóbb angol lap, a Manchester Guardian. A cikk röviden a következőkről számol be:

Hitler egy nappal Hindenburg halála után tárgyalásokat kezdett egy, már hónapok óta az egyik német gyűjtőtáborban elhelyezett egykori szociáldemokrata vezetőférfivel. Hitler, aki jól tudja, hogy a letartóztatott szociáldemokrata vezető mögött még ma is tekintélyes tömegek állanak szükség esetén, felszólította ezt a szociáldemokrata vezetőférfit, hogy

legyen segítségére az új Németország felépítésében

országig való utazás költségeinek a fedezését. A hatóságok nem fogadták a munkások küldöttségét, amely ezeket a követeléseket akarta a rendőrség tudomására hozni. A helyzet rendkívül feszült. A nemzeti frontarcosok értekezletet tartottak és izgalmas hangú vitaközvetés után kimondták, hogy a lengyel munkásokat, ha önként nem akarnak elvonulni, fegyverrel verik ki a bányaterületről.

CORSO-mozgó! MA PREMIER!
3, 5, egynegyed 8 és egynegyed 10 órakor!
WICTOR DEKOWA humoros sportfilmje:

Mai lányok!
Modern tengeri felvételek.

Vasárnap d. e. fél 12 órakor! MATINE!
Volt egyszer egy muzsikus!
Verebes Ernő, Szőke Szakáll.

Halottak tömegei borítják a kínai kommunista és kormánycsapatok harctereit

Még mindig veszedelmes a helyzet Fucsau vidékén. — Csud kommunista agitátor, Trockij egykori lelkes híve vezeti a kommunista csapatokat

Sanghaiból jelentik: Honkongi jelentések szerint a Fukiu-tartományban kitört kommunista-lázadást még mindig nem sikerült leverni és a helyzet egyre súlyosabb komplikációkkal fenyeget. Fucsau előtt sikerült ugyan megállítani a kommunista kínai hedsereg előnyomulását. A nankingi központi kormány repülőgépei a bombák ezreit hajították a vörös csapatokra és ezek szörnyű pusztításokat vittek véghez.

A kommunisták erre azzal válaszoltak, hogy a környéken vadul fosztogatni kezdtek.

Geise városát a szó szoros értelmében eltörölték a föld színéről. Az összes házakat kifosztották, lakóikat kardélre hányták, majd a várost felgyújtották. A nankingi kormány újabb csapatokat küldött harcba, hogy megtorolja a kommunisták fosztogatásait.

A kínai kormánycsapatok és kommunista felkelők között Fucsau közelében lefolyt harcok tízezer halottat és sebesültet követeltek áldozatul. A kommunista-csapatokat, amelyek megszállták a Fucsau városától északnyugatra fekvő vidékeket, Csude, az ismert kommunista-agitátor vezeti, aki Moszkvában részesült katonai kiképzésben és Trockij legelkeszebb hívei közé tartozott. Csude később kibékült Stalinnal is, visszatért hazájába, ahol a kínai kommunisták között vezetőszerphez jutott.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint a Fukien-tartományban levő Funing városában a kommunista felkelők megtámadták a katolikus templomot és azt teljesen felégették.

Több francia állampolgár áldozatul esett a kommunisták dühének. Egy francia csatahajó parancsot kapott, hogy azonnal menjen Santurnoba, hogy a francia állampolgárok érdekeit megvédelmezze.

Kuncsenhan tábornok vezetése alatt 400 kínai és 4000 mohamedán katona elfoglalta Kazsgárt. Keletturkesztán fővárosát.

A mohamedán katonák legnagyobb részét Törökországban toborozták. Kazsgár elfoglalása az angol konzulátus részére nagy megkönnyebbülést jelent, mert a helyzet Kazsgárban a tunganéz felkelők leverése és kiszorítása óta rendkívül veszedelmes volt. Rablóbandák támadták meg ugyanis a várost és állandóan fosztogatták. A Kazsgárt elfoglaló katonaság megerősítésére Aksából és Mazabasiból újabb katonai csapatokat várnak és a kazsgári helyőrséget repülőgépekkel is megerősítik. Nyilvánvaló, hogy

a kínaiakat szovjetrésztől támogatják.

A szovjet vezérkonzulja résztvevett azokban a közvetítő tárgyalásokban, amelyeket a tunganézek támadásának visszautasítása után indítottak meg. A tunganézek rosszul sikerült akciója után Matsungin tábornokot, a tunganézek vezérét szovjetcsapatok felügyelete mellett kísérték az orosz határra. Jelenleg a helyzet nyugodtnak látszik, bár bizonyos jelek arra mutatnak, hogy a Kuncsenhan tábornok és a mohamedán csapatok vezetője között fennálló nézeteltérések újabb zavargásokat robbanthatnak ki.

Fucsauban kihirdették az ostromállapotot. A kínai kormány megerősítést kért, hogy Fucsau városát megvédelmezhesse. A kínai repülők utasítást kaptak, hogy csütörtökön kezdjék meg a döntő támadást a kommunisták pozíciói ellen.

Az aradi pénzügyigazgatóság megállapította, hogy nem lehet végrehajtani a házaómentesség megszüntetéséről szóló törvényt

Sürgős felirat a pénzügyminiszteriumhoz a meglepő felfedezésről

Csaknem példátlanul áll az aradi kivetési pénzügyigazgatóságon legutóbb történt felfedezés, amelynek következtében egyelőre nem bírják végrehajtani az ez év május 4-én kihirdetett, a házaómentesség megszüntetéséről szóló új törvényt. A parlament által ez év tavaszán megszavazott fontos törvény az újonnan épülő bérházak tulajdonosainak nem adja meg az adómentességet, de a törvény homályos intézkedése következtében a rendelkezés ezidőig nem hajtható végre.

A szóbanlevő törvény szerint azok, akik ez év május 4. előtt kérték az építési engedélyt és augusztus 15-ig hozzáfogtak a ház építéséhez s annak befejezése előreláthatólag 1935. augusztus 15-ig megtörténik, tíz évi teljes adómentességet kapnak.

Míg ellenben azok, akik magánházak céljaira ez év május 4. után kérték építési engedélyt, csak három évi adómentességet kapnak, de ha nem magánház, hanem bérház építésére nyerték el az engedélyt, akkor az adó megállapításánál — ezt mondja a törvény — „az 1930. évben megjelent 113. számú Monitorul Oficialban kihirdetett Cassa Autonoma a Constructiilor szabályai az irányadók”. Ez a Cassa Autonoma a Constructiilor (Építkezési Autonompénztár) szabályzata ad bővebb felvilágosítást arról, hogy milyen új házak részesülnek három évi adómentességben vagy pedig kik nem kaphatnak adómentességet.

Az aradi kivetési pénzügyigazgatóság

Másfélmillió lej értékű valutát foglaltak le Clujon

Letartóztatták a nagyértékű valuták tulajdonosát

Clujról jelentik: Feltűnést keltő valutaügyben indult meg az eljárás Clujon. Ilea rendőrkomiszár és Pardi detektív ma házkutatást tartottak Mátyás Salamon Bratianu ucca 9. szám alatti lakásán, ahol meglepetést keltő felfedezést tettek. Mátyásnak ugyanis — mint megállapítást nyert — két lakása volt. Az egyik a Cernauti ucca 5. szám alatt, amelyet be is jelentett a népesedési hivatalban, a másik pedig a Bratianu ucca 9. szám alatt, amelyet azonban nem jelentett be. A rendőrség emberei egy régi szekrényben eldugva egymillió ötszázezer lej értékű idegen valutát találtak. Ezt az összeget elkobozták. Salamon Mátyást pedig letartóztatták.

LEÁNYÁNAK GYAKORLATI NEVELÉSÉT

a Bulyovszky-uccaleánynevelő intézet biztosítja. (Bentlakók, bejárók.) Titkárnőképzés. (egyéves, nyilv. jogu.) Ruha és modelltervezés. Ruhavarrás, szabás. Idegen nyelvek. Tökéletes továbbképzés. Zene. Sportok. Prospektus. Budapest, VI., Bulyovszky-u. 10. Tel: 156-93.

.....

Vasuti katasztrófa Bucuresti és Craiova között

Lángba borultak az összeütközött tehervonatok — Több halott a romok között

Bucurestiből jelentik: Recea állomás mellett, Bucuresti és Craiova között egy benzint szállító tehervonat összeütközött a szerbejövő tehervonattal. A karambol következtében a tehervonat mozdonyai a vasúti pályatest mellett húzódó ötméteres árokba zuhantak, több teherkocsi pedig kisiklott. A következő percekben

meggyuladt a kiömlő benzin és pillanatok alatt a két szerelvény lángokban állott.

Caracalból, Craiovából és Slatináról azonnal nagyobb menőcsapatokat küldtek ki a katasztrófa színhelyére, az oltási munkálatok azonban eredménytelenek maradtak, megfelelő eszközök hiányában. Két mozdonyvezető, két fűtő és két fékező eltűnt, valószínűleg va-

lamennyien az égő szerelvény alatt fekszenek holtan. A borzalmas tüzet még a korai reggeli órákig sem sikerült eloltani és az változatlan erővel tombol. A vonatközlekedés ezen a vonalon egyelőre szünetel.

A Recea mellett történt vasúti katasztrófa ügyében bevezetett vizsgálat alkalmával megállapították, hogy a főbűnös Nisteanu mechanikus, aki

18 perccel a menetrend szerinti idő előtt érkezett meg az állomásra.

Bűnös Constantin Carcea forgalmi tisztviselő is, aki erről nem értesítette Mirlesti állomást, de ugyancsak bűn terhel egy Grigoriu Constantin nevű tisztviselőt is. Mindannyiuk ellen megindult az eljárás.

már foglalkozni akart a fenti törvény alapján néhány új bérház adóügyével és keresték az 1930. évi Monitorul Oficial 113. számát, amelynek tartalmaznia kellene azt a teljesen ismeretlen építkezési pénztári szabályzatot. Enélkül ugyanis lehetetlenség végrehajtani a május 4-én kihirdetett, a házaómentesség megszüntetését tartalmazó új törvényt.

Az aradi pénzügyigazgatóság közismerten alapos egyik főtisztviselője csodálkozva konstataálta, hogy az 1930. évi 113. sz. Monitorul Oficialban szó sincs az építkezési autonompénztárról, még kevésbé annak szabályzatáról.

Nem sajnálta a fáradságot és végigkutatatta az 1930. évi összes hivatalos lapokat, de egyikben sem sikerült felfedeznie az említett szabályzatot, pedig több hivatalnok napokon át segédkezett neki ebben a nagy munkában. Erre mi történt? Az adminisztrációnál kénytelenségből félretették a megadózottat alá kerülő új ingatlanok iratait és új aktát készítettek, amelyből feliratot szerkesztettek a pénzügyminiszter számára, akik arra kérnek: közölje az adókető-pénzügyigazgatóságokkal, hogy a rejtelmes Építési Autonompénztárról szóló szabályzat a hivatalos lap melyik számában látott napvilágot.

Bécsi Mintavásár

1934. szeptember 2-8-ig

(a Rotunde-ban szeptember 9-ig.)

Pényüzési és szükségleti cikkek kiárusítása / Bútor kiállítás / Nemzetközi rádióvásár / Ruházati cikkek vására / Kötött áruk / Szőrmédivat / Háztartási ipar / Nemzetközi film- és mozikiallítás / Technikai vásár / Találmányok vására / Irodai cikkek / Téli-aport kiállítás / Ételmiszerek kiállítás / Vásár.

Brazília, Bulgária, Itália és Magyarország kútön kiállítás.

Mező- és erdőgazdasági minta-kiállítás.

Jelentős utazási kedvezmények a román, szerb, cseh, magyar és az osztrák vasutakon, a Dunán, a Fekete-tengeren, valamint a légi forgalomban. Utazási vízum nincs! A vásári igazolvány és az utlevél elegendő az osztrák határátlépéshez. Csehországban nem kell átutazási vízum! A magyar átutazási vízumot a vásári igazolvány felmutatása mellett a határon adják! Minden felvilágosítás, valamint vásárigazolványok

WIENER MESSE A. G. Wien, VII.

valamint az alábbi th. képviselőknél szerezhetők be:

Arad: „Európa” utazási iroda, Bul. Reg. Maria 10. (Sándor F. könyvtárol), Wagons-Lits (Cook S. A.) Bul. Reg. Maria 18, Soc. An. Rom. de Transporturi Internationale Schenker & Co., Bul. Reg. Maria 9.

Olyan jól beszéltek románul, hogy:

Tizenkét tanárt az első szóra felmentett a nyelvvizsgán a timisoarai vizsgabizottság

Aradi kisebbségi tanárok a vizsgabizottság előtt — Az írásbeli vizsgafételek — Szombaton kezdik a „szóbelit“

Anghelescu megnyugtató kijelentéseket tett a tanárok küldöttsége előtt

Ma reggel kezdődött meg Timisoarán azon állami és felekezeti iskolákban működő tanárok vizsgája, akiket a tanfelügyelőség a vizsgára kijelölt. Timis-, Caras- és Severin-megye kisebbségi tanárai ma a Diaconovici Loga-liceumban tették írásbeli vizsgát. Az aradi kisebbségi tanárok közül heten szintén Timisoarára utaztak, ahol a bizottság előtt ők is vizsgáznak.

Pontosan reggel nyolc órakor kilencvenegy tanár és tanárnő jelent meg Timisoarán a vizsgabizottság előtt, közöttük számos aradi is. Több apácánővér is látható volt a drukkoló csoportban, az iskolánővérek jellegzetes egyenruhájában és valamennyien izgalomban várják a vizsgák megkezdését.

A vizsgálatok rendjét

egy igen érdekes epizód előzte meg.

A vizsgabizottság tagjai ugyanis közvetlen beszélgetésbe kezdtek a vizsgára álló „kolleganőkkel és kollega urakkal“ és számos esetben őszinte meglepetéssel állapították meg, hogy a vizsgára állított tanár vagy tanárnő pompásan beszél románul.

— Tulajdonképpen miért is küldötték Önöket ide? — kérdezte csodálkozva a bizottság elnöke. — Hiszen Önök nagyszerűen beszélnek az állam nyelvét!

Tizenkét, vizsgára jelentkező tanárt irt össze hamarjában a kitiűnő bizottsági elnök, akiket

nobilis gesztussal egyszerűen felmentett a további vizsgáztatás alól.

A tizenkét kollega esete természetesen nem csak őszinte irigységet keltett, hanem igen jó benyomást is tett a nyelvvizsga-numustól drukkoló felnőtt emberekre. Nem lehet komoly baj most már, ha így kezdődik — gondolták magukban és valóban, az előzetes eseményekre nem cáfoltak rá a következők sem.

Az írásbeli vizsgafételek

Kilencvenhét tanárnő és tanár három írásbeli vizsgafételek kapott, szakonkénti elosztásban. A történelemszakosok tétele: „A román nép eredete és elterjedése“. A földrajz-szakos tanárok tétele: „Utazás az ország területén“. A többieké: „Egy utazás leírása“. Mindenik tétel egy családi levél külföldi formájában kellett feldolgozni, teljesen intim stílusban, minden speciális forma nélkül. A vizsgázók látható megkönnyebbüléssel fogták neki feladataikat, amelyeket minden valószínűség szerint valamennyien jól oldottak meg, mert egy óra, mástólóra leforgása alatt valamennyien elkészültek vele. Szombaton reggel nyolckor kezdődnek a szóbeli vizsgálatok a vidékiek részére, míg a timisoarai tanárok a délutáni órákban állanak a vizsgabizottság elé. Az aradiak tehát már a déli órákig keresztüljutnak a nyelvvizsgán.

Ma megérkezett az aradi tanfelügyelőségre a kisebbségi tanítók vizsgájáról intézkedő rendelet. Ennek értelmében az aradmegyei állami és felekezeti iskolákban működő kisebbségi tanítók vasárnap, augusztus 12-én a tanítóképző épületében vizsgáznak a következő bizottság előtt: Elnök: Popa Aurel oradoai tanár, tag: Radu Petre (Turnu-Magurele). Az aradi tanfelügyelőség felhívja a körzetébe tartozó összes kisebbségi tanítókat, hogy a vizsgán saját érdekükben feltétlenül jelentkezzenek. A bizottság elé kötelesek állani azok a tanítók is, akik már kérték nyugdíj-

zásukat, így tehát téves az a hír, hogy ezekre nem vonatkozik a nyelvvizsgáról szóló rendelet.

Az Aradra érkezett rendelet szerint az alábbi kategóriákba tartozó kisebbségi tanítóknak nem kell a nyelvvizsgán jelentkezni:

1. Azoknak, akik állami tanítóképzőben végeztek és oklevelüket 1927. szeptember 1. után kapták meg, valamint

2. azoknak, akik a véglegesítési vizsgát vagy a II. vagy I. osztályu tanítói előléptetéshez szükséges vizsgát 1927. után tették le vagy pedig akiktől előzőleg (la verificare) megállapítást nyert, hogy kielégítő mértékben bírják a román nyelvet.

Anghelescu közoktatásügyi minisztert simai nyaralójában egy tanítóküldöttség kereste fel, amely előtt a miniszter kijelentette, hogy nem tör a kisebbségi tanítók egzisztenciájára, de azt akarja, hogy tanulják meg rendszeresen az állam nyelvét, mert máskülönben nem felelnek meg hivatásuknak. Igéretet tett ezután a miniszter arra, hogy

a nyelvvizsgán elbukott tanítókat nem bocsátja el állásukból, hanem áthelyezi az Ó-királyságba, hogy jobban elsajátíthassák a román nyelvet.

Konfliktus készül a városvezetőség és a forgalmi rendőrség között

a korzó teheráru-forgalommentességének megszüntetése miatt. — Érdekes határozatok a városvezetőség ülésén

Az aradi korzó közlekedésügye foglalkoztatta pénteken délelőtt Aradváros vezetőségét. Amint napokkal ezelőtt észrevehették Aradváros polgárai, a korzó-főutvonalsorán, ahol a nagy fordalom idején eddig el volt zárva az utat a járművek elől, ezt az ésszerű és praktikus zárlatot visszaszavta az aradi rendőrhatalóság és azóta a legforgalmasabb korzoidőben is vigan robognak az uton az autbuszok, a teherautók, a konflisok és a különböző szekerek, amelyek között motorbiciklik és egyszerű biciklik veszélyeztetik a gyanutlan járókelők testi épségét. A helyzet ugyanis az, hogy a közönség tulnyomó részébe tulajdonképpen már bele-idegződött a tudat, hogy a séta idején a járműveket a főutvonal jobboldaláról elterelik a rendőrök s ez az oka, hogy még ma is látni különböző nevelőnőket, szórakozott dadákat, akik kisgyermeküket sétáltatnak a megnyitott forgalmi utvonalon.

A városvezetőség ülésén felszólalások hangzottak el, amelyek helytelenítették, hogy

az aradi rendőrhatalóság a város véleményének kikérése nélkül nyitotta meg az utvonalat a teherforgalom számára is.

Eivileg kimondták, hogy a városvezetőség legelső sorban is illetékes arra, hogy a saját területén szabályozza a forgalmat. A korzó sorának megnyitása a teheráru-forgalom szempontjából egyáltalán nem volt indokolt és praktikus intézkedés és ezért a városvezetőség határozatilag ki is mondta, hogy az ügyben átiratot intéz a városi rendőrkvesztura közlekedésügyi ügyosztályához.

Egyébként a városvezetőség ülése folyamán számos kisebb jelentőségű ügyben hoztak határozatokat. Így kimondotta a városvezetőség, hogy

A tanítóküldöttség egyik tagja, Postoiu román igazgató-tanító a miniszter előtt védelmébe vette a magyar kisebbségi tanítókat. Igazolta, hogy a magyar iskolák tanulói igen szépen haladnak a román nyelvben s megemlítette azt is, hogy a magyar gyermekek szívesen hordják a román nemzeti viseletet és gyakorolják a román táncokat. Anghelescu igen érdekesen reflektált Postoiu igazgató bejelentésére. Megtiltotta ugyanis, hogy a magyar tanulóokra román nemzeti ruhákat kényszerítsenek és hogy román táncokra oktassák őket. Tilalmát azzal indokolta meg, hogy nem célja a magyar gyermekek elnemzetlenítése. Az államnyelv tudását követeli tőlük és nem azt, hogy elrománosodjanak.

Anghelescu szokatlan kijelentései

Ismeretes, hogy Cretu tg.-muresi tanár az itteni tanítóképző épületében román nyelvtanfolyamot rendezett be. A főbejáratnál van kifüggesztve Anghelescu közoktatásügyi miniszter arcképe, amely egyik nap eltűnt s az első emelet egyik félreeső helyén találták meg. Vizsgálat indult s a miniszter a tanítók tanfolyamát bezáratta. Ezzel a tanítók a legkétségteljesebb helyzetbe jutottak. Az ügyészség ugyan elbocsájtotta a megvádolt tanítókat s az ügyet befejezte a maga részéről, de a tanítóknak egy hattagu küldöttsége Bucurestibe utazott s jelentkezett Anghelescu miniszternél. A miniszter fogadta is a küldöttséget és a következőket mondta nekik:

— A képügyet már rég elintéztnek tekintem, utóvégre, ha valaki bosszút akar állani a képen: nem kell azért a kurzusra mennie, megvásárol valamelyik könyvkereskedésben egyet, összetörheti, amint neki jölesik.

— Ami a kurzus beszüntetését illeti, annál is inkább hozzájárultam, — mondja Anghelescu miniszter, — mert nem türhetem, hogy a tanítóim szegényes bérüket kurzusokra és gyűlésekre költsék el, de ha szükségét érzik, kérésük elől nem akarok kitérni, nyugodtan folytathatják a már előbb meghatározott időig, augusztus 10-ig.

a 9. számú autbuszvonalat meghosszabbítja a tüzerkaszárnya mögött legujabban felépült új tisztviselőtelepig és 5 lejes szakaszjegy-rendszert vezet be erre az utvonatra,

hogy a tisztviselők így olcsóbban és gyorsabban vehessék igénybe a minorita-templomig közlekedő autbuszkocsikat. A városi tisztviselők „Aradul“ sportegyesülete számára viszont husz évi időtartamra adták bérbe a városligeti tó melletti pavillont, a hozzá tartozó két teniszpályával együtt, évi negyven lej bérért. Hír szerint az „Aradul“ nagyobb investíciókra készül az új bérlembenben. Igazolta a városvezetőség a Strada Fabriceluccának és környékének kikövezésére hirdett közszállítási árlejtés eredményét is, amely szerint az Arad-Brádi Ipari R.-t. ajánlatát fogadták el, amely 1220 lejért ígérte leszállítani a 17 elsőrendű minőségű hasított kő vaggonját.

CENTRAL: 5, 7½ és 9¼ órákor

VÉRZŐ VÁGYAK!

nagyszabású szerelmi dráma, főszereplői:
Claudette Colbert és Fredric March

SELECT: Repriz-premier!
5, 7½ és 9¼ órákor!

KÉMÉNŐK!

Rendkívül érdekesítő, izgalmas kémfilm.

TRUDE v. MOLO, KARL LUDWIG
DIEHL, THEODOR LOOS.

H I R E K

A szerelmi drámák visszája

Páris a szerelmi drámákról nevezetes, féltékeny és szenvedélyes férjekről, forróvérű, parfümös asszonyokról, fényűző, nagyvilági büntényekről, amelyeknek olvasására összefut a nyúl a ktszifetűs tisztességes olvasó szájában. Valami nagystilű, regényes varázsa van annak, ha az embert halva találják egy Rolls Royce-kocsiban, vagy szívenlövik a Hotel Claridge-ben. Ebben a nagy-szerű környezetben nem is utolsó dolog halottnak vagy tettesnek lenni. Ilyen büntény csakugyan van kettő-három egy esztendőben, de a tipikus hiűnök másformák. Mindjárt illusztráljuk egy példával, hogy milyenek.

Négy évvel ezelőtt meghalt egy Seigle nevű 85 éves öregember. Mindenütt a világon ez a legtermészetesebb halál, Franciaországban azonban más a helyzet. Kérem, szép dolog a fiui szeretet, de egy ilyen csunya vénemberen igazán semmi szeretnivaló, reggeltől estig szidja a gyerekeit, hőrög, átkozódik, nem tudja magát tisztán tartani, drága orvosságot szed, kérem, ezt nem lehet kibírni! Mindennek van határa, de amit ez az öreg művel, az már több a soknál. A 85 éves Seigle a vejénél lakik, a 60 éves vő mártimosollyal jár-kelet a kerületben, ha apósa iránt érdeklődnek, szinte túlvilági fájdalom borong az arcán. A Galvier nevű vő jövedelme 25.000 frank. Ebből legalább évi 8000 frank elmegy az öregnek kosztra, orvosságra, orvosi tiszteltetdíjra és tiszta ágyneeműre.

1930-ban az öreg Seigle meghal. Galvier szigorú arccal jelenik meg a temetésen, ahol a szomszédok feltűnően sokat suttognak és nagyon furcsa dolgokat. Ezek a Galvierék úgy bántak a szegény öreggel, mint a kutyával. Különben az öreg még bátran élhetett volna akár tíz évig is, tegnapelőtt látták a kertben, ahogy pipázott. Itt valami nincs rendben. Az ügyészséghez megérkezik az első névtelen levél, amely gyilkossággal vádolja Galviert. Az ügyészség nyomozni kezd, kiderül, hogy a névtelen levelet a fiatal Seigle írta, a halott 63 éves fia, aki a tulajdon sógorát vádolta gyilkossággal.

Galvier pulykavöröse, mérhetetlen felháborodással tiltakozik. Hogy ő gyilkolt? Inkább úgy bánt vele, mint a himes tojással, megédesítette öreg napjait! Szegény ember létre mehozta a legnagyobb áldozatot, hogy meghosszabbítsa a drága öreg életét. Minthogy nem lehetett rábizonyítani a gyilkosságot, az ügyész rosszkedvűen elejtette a vádat, a fiatal Seiglet ellenben rágalmozásért tízezer frank pénzbüntetésre ítélték és még úlnie is kellett vagy két hétig. A fiatal Seigle ma hatvanhétéves, de az időközben eltelt négy év alatt majd szétrepedt a bosszúvágytól. Folyton Galvier kis kertés házikója körül ólálkodott. Tegnapelőtt halálra rémitette az egész családot, mert félőrahosszat kavicsokkal bombázta a ház ablakait. Galvier leakasztotta a vadászpuskáját. Seigle revolverrel agyonlőtte sógorát a kertben, abban a pillanatban, amikor az ráemelte a puskáját. A hatvanhétéves gyilkos eliramodott, otthagya a hatvanéves áldozatot. A revolvert egy kávéház tolettjében hagyta. Azt, hogy az öreg Seigle milyen körülmények között halt meg, örök homály fedi.

Rendszerint így festenek a valóságban a híres francia drámák.

IDÓPROGNÓZIS. Élénkebb szél, több helyen zápor vagy zivatar. A hőmérséklet alakulása bizonytalan, de valószínű, hogy nem változik lényegesen.

Benes fog elnökölni a Népszövetség kisebbségi panaszokkal foglalkozó ülészakán. Genéből jelentik: A Népszövetség főtákarága szeptember 7-ére Genfben összehívta a népszövetségi tanács 81. rendes ülészakát, melynek elnöke Benes csehszlovák külügyminiszter lesz. A szeptemberi ülészak programján többek között a saarvidéki népszavazás előkészítése és több kisebbségi petíció szerepel.

Ottó Kopenhágában. Kopenhágából jelentik: Habsburg Ottó főherceg, aki két nap óta Kopenhágában tartózkodik, Denenfeld Henrik báró titkárság kíséretében ma tovább akart utazni Helsinkibe. A főherceg tartózkodását azonban meghosszabbította bizonytalan ideig. A Kopenhágában lakó osztrákok és magyarok felkeresik Ottó főherceget. Érdekes, hogy a kopenhágai osztrák főkonzul is tisztelgő látogatást tett az osztrák trón egykori örökösénél.

A CFR. Intézkedése a menettérti jegyek láttamozásáról. Bucurestiből jelentik: A CFR. vezérigazgatósága intézkedést adott ki, amelynek értelmében a jövőben magánintézmények, vagyis jegyzőkönyvek nem láttamoztathatók a menettérti vagy az utazás megszakítása alkalmával eléjük terjesztett jegyeket.

— Pénteken megkezdődött Aradon az állami nyugdíjak kiállítás. Az aradi állami nyugdíjpénztár ma megfelelő fedelezet kapott a Nemzeti Banktól és kifizette az A, B, C, D, E kezdőbetűs nyugdíjakat Szombaton az F, G, H, I, J, K kezdőbetűs nyugdíjasok vehetik fel illetményeiket.

— **Husinség pusztít Oroszországban.** Moszkvából jelentik: A szovjet 1934. év második felére megállapított husfeldolgozási terve fiaskót vallott. Az előirányzott husmennyiségnek csupán tizenhárom százalékát tudta a szovjet előteremteni. Ennek következménye, hogy egyes vidékeken husinség uralkodik.

— **Hajók, ha — véletlenül — találkoznak.** Rómából jelentik: Az Usodi Mare nevű felderítő hajó Nápolyba menet a Crosida sziget mentén levő csatornában összeütközött a Pallade személyszállító gőzessel. A gőzösnök nem történt semmi baja, de a felderítő súlyosan megrongálódott és ennek ellenére is folytatta útját Nápoly felé. Az összeütközés következtében a hajó 3 matróza meghalt és 13 matróza súlyosan megsebesült.

— **Pozsonyi futballisták motorkerékpár-szerencsétlensége.** Pozsonyból jelentik: Tuma és Ciba ismert pozsonyi futballisták tegnap motorkerékpáron tátrai kirándulásra indultak. Utjuk közben nekirohantak egy utasúti fának. Ciba szörnyen halt, míg a másikat életveszélyes állapotban egyik közeli kórházba szállították.

Oriási rubint találtak Ceylon szigetén

Colombóból jelentik: Ratnapura közelében egy 2967 karátos rubint találtak. A drágakőnek átszámítva hatszáz gramm a súlya. Mivel a drágakő színe nem egészen mély vörös, fennforog az a veszély, hogy a csiszolásnál elveszti tipikus rubin színét. A nyers kő értékét épeztért még nem lehetett pontosan megállapítani, de az bizonyos, hogy a most talált drágakő egyike a világ legnagyobb rubinjainak.

— **Hogyan kérhetnek tanulmányi szabadságot az önkéntesek?** Az aradi hadkiegészítő parancsnokság felhívja mindazokat az önkénteseket, akiket a sorozási törvény 71. és 72. paragrafusainak alapján soroztak be és tanulmányaik folytatásának céljából a bevonulás elhalasztását kérik, hogy az alábbi okmányokat legkésőbb augusztus 15-ig nyújtsák be: A. és B. model szerint kiállított nyilatkozat, amelyet láttamoznia kell a pénzügyigazgatóságnak és amelyhez csatolni kell a pénzügyigazgatóság nyugtáját. Ebben a pénzügyigazgatóság igazolja, hogy a kérvényező kifizette a katonai illetéket. Azon ifjak, akik már az elmúlt években is kaptak halasztást, mellékeljék a kérvényhez az 1933—34. évi bizonyítványukat is. 1934. december 31-ig az ifjaknak igazolniuk kell, hogy valóban beiratkoztak valamelyik felsőbb iskolára, 1935. március 1-ig pedig újabb igazolványt kell benyújtaniuk, amely azt tanúsítja, hogy az előadásokat hallgatják. A külföldön tanuló ifjaknak ezeket a bizonyítványokat az illetékes román követség katonai attaséjának láttamozásával kell elküldeniük.

— **Házasságok.** Iványi Magda (Arad), dr. Iritz József (Cremona), folyó hó 12-én fél 12 órakor tartják esküvőjüket az aradi izraelita templomban. Gratuláció Bul. Carol 73. (Minden külön értesítés helyett.)

Molnár László gyógyszerész és neje Olgolder Palma leánya Nóra (Arad), és dr. Ehling László a Zimmer és Tsa R. T. vegyi gyárak főmérnöke (Bucuresti), vasárnap reggel 9 órakor tartják esküvőjüket az aradi minorita atyák templomban. Tanúk: Hartmann Kálmán ékszerész (Arad) és Ehling Gáspár malomtulajdonos (Pancota.) (Minden külön értesítés helyett.)

— **KOMMUNISTA FILMSZTÁROK.** Sanfranciskóból jelentik: A kaliforniai rendőrség a legutóbbi sztrájk leverése után nyomozást indított, hogy megállapítsa a kommunisták működésének irányát és terét. A nyomozás szenzációs eredménnyel járt, amennyiben megállapították, hogy a leghíresebb amerikai film-sztárok hatalmas összegekkel támogatták a kommunisták mesterkedéseit.

— **Irtóztató felfedezés egy londoni kereskedő lakásán.** Londonból jelentik: A szomszédok néhány nap előtt feljelentettek egy Harding nevű kereskedőt, akinek lakásából borzalmas bűz áradt ki. A rendőrök kiszálltak és a kereskedő ágyában egy meggyilkolt asszonyt találtak. Harding bevallotta, hogy barátnőjét, Cowell asszonyt a múlt hónap 14-én meggyilkolta, utána a holttestet be akarta tenni egy kofferbe, de minthogy a hulla nem fért be, nem tudta mibe tenni vele. Ezért a lakáson hagyta és addig ő sem ment haza lakására. A holttest teljesen oszlaának indult, amikor rátaláltak. Hardingot letartóztatták.

A főügyész védőbeszéde Ciumetti gyilkosai felett

„Meg lehet érteni” — mondotta a vád képviselője

Bucurestiből jelentik: Tegnap tárgyalta az esküdtszék a három rendőrbiztos büntügyét, akiket azzal vádolnak, hogy a Duca-gyilkosság után megölték Ciumetti vasgárdistát. Meglepető kijelentéseket tett Procop Dumitru főügyész, aki bár fenntartotta vádjait, a következőket mondotta:

— Duca minisztereinek meggyilkolása gyalázatos büntett volt, azonban Ciumetti meggyilkolását nem hasonlíthatjuk ezzel össze. A tömeg hangulata akkoriban oly elkéseredett volt, hogy meg lehet érteni, ha ezekben az időkben egy polgár leölt egy eléje kerülő vasgárdistát.

A főügyész végül is nem ellenezte a vádlottak szabadlábra helyezését, azonban kaució letétele után. Az esküdtszék holnap délelőttre halasztotta a döntést.

— **Mi a titka a francia-orosz barátságának.** Párisból jelentik: A Journal leplezetlen nyíltsággal megírja, miért van szüksége a francia kormányának az orosz szövetségre. A szovjet nemcsak kitűnően kiképzett hatalmas hadsereggel rendelkezik, hanem a világ egyik legnagyobb repülőflottáját sajátjának mondhatja. Az orosz hadsereg — írja a Journal — felbecsülhetetlen szolgálatot teljesíthet Franciaországnak egy francia-német konfliktus esetén, mert Németország nyugati és északi határait támadhatja és a német haderő jelentős részét a felső frontokon foglalkoztatja. A szovjettel való szövetség, garancia arra nézve — fejezi be cikkét a Journal — hogy Németország nem fordulhat egész hadseregével Franciaország ellen.

— **Halálozás.** Özv. König Manoné, született Pollák Katica, férjzett Nádor Henrikné, életének 64. évében folyó hó 10-én, hajnali 3 órakor elhunyt. Temetése 12-én, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a zsidó temető halottasházából.

— **KORLÁTOZOTT INFLÁCIÓ INDULT ANGLIÁBAN.** Londonból jelentik: Az angol bankjegyforgalom rekordmagasságot ért el. Az utolsó két héten ugyanis 9 millió fontra emelkedett a bankjegyforgalom, amely a háborút követő inflációs időkre emlékeztet. A lapok szerint korlátozott inflációról van szó, amelyet a belföldi kereskedelmi forgalom élénkítése érdekében a jegybank folytat.

— **Öngyilkos lett egy brasovi pénzbeszedő.** Brasovból jelentik: Szász Béla 30 éves pénzbeszedő a brasovi Hohe Warten főbélőtte magát és meghalt. A pénzbeszedő bucsulevelet hagyott hátra, melyben öccsének bejelenti az öngyilkosságot, valamint azt is, hogy azért dobta el magát! az életet, mert megtévedt és sikkasztott. A rendőrségnek címzett levélben azt kérte, hogy ne boncolják fel. Szász Béla egy lisztkereskedésben volt alkalmazva és már másodszer fordult elő, hogy idegen pénzhez nyúlt. Öccsének írott levélben többek között azt írja, hogy a maga gyermeke mind mostoha, azután leírja, hogy hiába akart megélni fizetéséből, nem sikerült, de a további megpróbáltatások elől inkább a halálba menekül.

Súlyosbító körülmény

— Kérem szépen, — siránkozott a koldus — tessék nekem valamit adni, olyan éhes vagyok!

— Nem volna jobb, ha a kéregetés helyett inkább dolgozna?

— Próbáltam azt is, de akkor még éhesebb lettem.

— **Veszettkutyá garázdálkodása Radnán.** Csütörtök délelben Nicotra Traian csendőrkaplárt — akit az Oprea-esetből ismer az Aradi Közlöny olvasóközönsége — csöndes portyázása közben egy veszettkutyá harapta meg a jobb lábán térdén alul. A csendőrkaplárt ijedten kapott fegyvere után. Lőtt is utána, de nem találta el a kutyát, mely Soimos község felé vette útját miközben egy kisgyermeket és még két felnőtt egyént harapott meg. A kutyát eddig még nem sikerült ártalmatlanná tenni.

— **Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, csalánkiütés, rosszullet, fejfájás, idegizgalom, álmatlanság esetén a természetes „Feürenc József” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, fertőtleníti a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes útra tereli és felfrissíti a szellemet.**

— **Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

RÉNYI: Bulevardul Regina Maria.
KAIN: Piata Avram Iancu.
NIEDERMAYER: Piata St. Sava

Borzalmas vérfürdőt rendezett egy örült

Négy ember esett áldozatul az elmenekült dühöngőnek

BERLINBŐL jelentik: A keletporoszországi Kristburgban tegnap éjszaka Lübeck Miksa elmebeteg rohamában borzalmas vérfürdőt rendezett. Elsőnek behatolt egy Boreck nevű mészáros lakásába és az alvó Borecknek átvágta a nyakát, annak testvérét pedig fején és nyakán súlyosan megsebesítette. Innen az utcára rohant, ahol összetalálkozott Rehn Ágoston gazdálkodóval, akit revolverével hasbalőtt. A szerencsétlen ember nyomban meghalt.

Az örült ezután is kövődözött és az egyik golyó súlyosan megsebesítette egy gazdát, aki a lárma az ablakhoz ment a szomszédokhoz. Ezután Lübeck valahonnan lovat kerített és a város külső része felé hajtott. Közben késével többször hasbaszurta a lovat is és az állat kárhoz kilométeres út után összeesett, Lübeck pedig a mezőkön elmenekült. A rendőrség keresi.

Jelentkezzenek a rendőrségen az elegáns betörő károsultak. Jelentkezett a rendőrségen annak az értékes cigarettatárcának tulajdonosa, amit a napokban elfogott Szigeti Ábrahám holmijai között találtak. Most derült ki, hogy Lipovan is működött az „uri” betörő, miután az értékes cigarettatárca tulajdonosa lipovai. Emondotta, hogy a tárcán kívül még pénzrel feltöltött tárcája is eltűnt „az uriaszony” látogatása után. A rendőrség engedélyt kért az ügyészségtől és még egyszer látogatta a Szigeti Ábrahám lakásán a Piata Luther 3. szám alatt. A kutatás most már sokkal tüzetesebben folyt és meg is találták a lipovai kereskedő hőtárcáját, persze üresen. Így sokáig van még a rendőrségen, szintén Szigeti Ábrahám szerzeményei, akiknek tulajdonosait egyelőre még nem találták, éppen ezért kéri a rendőrség mindazokat, akiknek észereik tűntek el az utóbbi időben, jelentkezzenek a rendőrségen Detesán János komiszárnál a bünygyi osztályon.

Az Európa-evezősbajnokságok előfutamai. Luzernből jelentik: Ma délután két órakor megkezdődtek az Európa-evezősbajnokságok előfutamai. Az eredmények a következők: Kormányos négyes. 1. előfutam: 1. Magyarország (Pannónia) 7 p. 02.6 mp. 2. Jugoszlávia 7 p. 03.2 mp. 3. Németország 7 p. 03.6 mp. Második előfutam: 1. Olaszország. 2. Svájc és Franciaország holtversenyben. 3., illetve 4. Lengyelország. — Kormányos kettes: 1. előfutam: 1. Magyarország (Hungária) 8 p. 05 mp. 2. Franciaország 8 p. 07 mp. 3. Lengyelország 8 p. 17.8 mp. Második előfutam: 1. Olaszország. 2. Hollandia. 3. Belgium. — Kormányosnői négyes. Első előfutam: 1. Svájc 6 p. 41 mp. 2. Olaszország. 3. Franciaország. Második előfutam: 1. Németország 6 p. 18 mp. 2. Magyarország. 3. Hollandia. — Nyolcas. Első előfutam: 1. Olaszország. 2. Dánia. 3. Franciaország. Második előfutam: 1. Magyarország (Hungária) 6 p. 10.4 mp. 2. Svájc. 3. Németország. Az előfutamok győztesei és második helyezettei vasárnap délután bonyolítják le a verseny döntőjét. Szombaton délután reményfutamot rendeznek és ennek győztesei is résztvesznek a vasárnapi döntőn.

Zarándoklat a radnai kegyhelyre. Augusztus 15-én, jövő hét szerdáján ünneplik a római katolikus hívők Nagyboldogasszony napját. Ez alkalommal az ország minden részéből zarándokolnak el a hívők Radnára. Radna lakossága készül az ünnepnapra, amikor a hozzávetőleges számítások szerint is hat-nyolcezer hívő látogat el a kegyhelyre. Nagyrésztük gyalog teszi meg az utat, de a távolabb fekvő vidékekről autobuszokat indítanak Radna felé. Már 14-én este kivilágítják a házak ablakait, amikor körmenet lesz a zarándoklat résztvevőivel, akik mint a múlt évben, úgy idén is dr. Vitéz Berard rendfőnök vezetésével vonulnak fel. Radna uccáin látható, hogy készülnek a nagy napra a község lakói. Csinosítják a házakat kívül, belül, hogy méltó módon fogadhassák az idegenből érkező hívőket. Itt említjük meg, hogy szeptember 2-án és 8-án nagyszabású bucsura készül a timismegyei egyházközség. A szentév meghosszabbításával rendelték most el a bucsut, hogy azok, akiknek ezideig nem sikerült hasonló módon Radnára menni, helyrehozhassák mulasztásukat. A timismegyei bucsukat dr. Pacha Ágoston püspök vezeti fényes papi szolgálatokkal.

Elraktározható a napsugár!

„Összegyűjtött napténnyel” hoztak izzásba egy villanykörte — Megvalósulás felé közeledik egy régi álom...

Newyorkból jelentik: Régi problémája a tudománynak, hogy a napfényt éppúgy összegyűjthessék és leköthessék, mint ahogy az akkumulátorok nikkelas celláiban a villamoságot kötik le, raktározzák fel. A technikusoknak ez az álma gyakran már-már megvalósultnak látszott, de elgondolásuk eddig minden esetben utópiának bizonyult. Gyönyörű elképzelés egy olyan szerkezet létesítése, amely

a napsugarakat napfelkeltétől naplementéig összegyűjti és azután éjszaka ismét kisugározza.

A fantáziajátékból annyi csalódás után most — ugylátszik — mégis valóság lesz. A Newyork melletti Shenectady villamossági laboratóriumában, amely a legnagyobb ilyen kísérleti telep a világon, az elmúlt napokban meghívott közönség előtt

bemutattak egy készüléket, amely a napsugarakat villamosság formájában raktározza el és az áramot ismét világítás célra szolgáltatja.

A varázsgép, amely nem nagyobb egy szivar doboznál, magábaszitt napsugarak segítségével izzásba hozott egy villamos izzólámpát.

A zناimi oroszlán

félóraig követett egy kecskenyáját, majd nyöszörgöve visszatért gazdájához, mert éhes volt

Znaimból jelentik: A külföldi állampolgárságu báró Haas közeli kastélyából néhány nappal ezelőtt megszökött egy jól fejlett fiatal oroszlán, amelyet a báró kölyökkorában hozott magával Indiából. Az oroszlán, amely szabadon járt-kelt a kastély udvarán, mindeddig nagyon szelíden viselkedett,

szökésének híre mégis nagy riadalmat keltett a közeli Frain és Vötau fürdőhelyek nyaralói között.

A fürdőtelep vendégei nem mertek többé az erdőben sétálni és számosan el is utaztak közülök.

Az oroszlán kézrekerítésére nagy hajsza indult meg, amelyben az uradalom alkalmazottain kívül a csendőrség is résztvett. Napokig nem tudták a szökevény nyomára bukkanni, noha többen jelentették, hogy látták az

— **Esztország—Magyarország: döntetlen.** Tallinból jelentik: A turáni amatőr-futballbajnokság mai napján Esztország és Magyarország 2:2 (1:1) eredménnyel mérkőzött. A bajnokság végeredménye a következő: 1. Finnország (3 ponttal). 2. Esztország. 3. Magyarország.

— **Pályázat az aradi színház bérletére.** Aradváros vezetősége az 1934—35. évi színházi idényre pályázatot hirdet a városi téli és nyári színház bérletére. A pályázók 1934. augusztus hó 17-én déli 12 óráig nyújthatják be ajánlataikat a városházán. A pályázati feltételek a város kulturügyosztályán tekinthetők meg.

— **A Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíj-egyesületének közlése szerint a folyó havi nyugdíjkiutazások a CFR. pénztáránál a következő sorrendben eszközöltetnek: folyó hó 11-én, szombaton az A—M kezdőbetűig, folyó hó 13-n. hétfőn az N—Z-ig a CFR. és volt MÁV. 14-én, kedden az A—M kezdőbetűig, 15-én, szerdán pedig az N—Z-ig a volt ACSEV. nyugdíjasok illetménye kerül kifizetésre naponként (szombaton is) 8—1-ig, délután 4-től fél 7 óráig. Technikai okokból a pénztár kéri a fenti sorrend pontos betartását, mert kivételt senkivel sem tehet.**

— **Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyző Egyesületének hivatalos közleménye.** Közöljük, hogy a CFR. aradi központi pénztáránál a folyó évi augusztus havi nyugdíjak a következő sorrendben lesznek kifizetve: Augusztus 11-én, azaz

A készülék feltalálója James Queddin mérnök. Aki ismeri a sokezer hiábavaló kísérlet történetét, az tisztában van e találmány nagy horderejével. Nem kevesebb, mint ötszáz különböző készülékre kériek eddig szabadalmat, amelyeknek segítségével meg akarták fogni és használhatóvá tenni azt az óriási energiát, amelyet a Nap juttat szüntelenül a földre. John Ericontól, a hajócsavar egyik feltalálójától kezdve egész Schumann délamerikai mérnökig rengetegen próbálkoztak oly motorok építésével, amelyek hasznos hajtóerővé alakítják át a napsugarat. Kairó közelében még ma is mutogatnak az idegeneknek egy kis tükröző motort, amely kifogástalanul működik. E motornak azonban — éppúgy, mint a többi szabadalmazott készüléknek — az a hibája, hogy működése nem rentabilis és készítése elve szerint sohasem lehet kifizetődő. Ujabb és újabb eljárásokkal próbálkoztak a technikusok, de az utóbbi időben teljesen letekett a reményről, hogy valóban használható motort találhatnak fel, amelyet a napsugár hajt. Megpróbálták azt is, hogy kémiai eljárással kössék meg a napsugarat, hogy éppúgy raktározzák el a nap világosságát, mint ahogy a világosságot gyűjtik akkumulátorokban.

oroszlánt. Egy pásztoriu elmondta, hogy hajnali négy órakor egy erdei tisztáson pillantotta meg az állatot, amint az békésen aludt. Egy asszony jelentette, hogy

az oroszlán félóra hosszat ment a nyomában, mikor a kecskét legelőre hajtotta. Az oroszlán csak távolról követte, de nem mert közelíteni az állatokhoz.

Tegnap végre önként jelentkezett az oroszlán:

hajnalban megjelent a kastély kapuja előtt és keservesen nyöszörgött. A szegény állat éhes volt.

Az oroszlán kölyökkorától kezdve csak hideg húst kapott enni és bizonyára sejtelve sem volt arról, hogy társai miként élnek a szabadban. A környéken nem találták nyomát állat pusztulásának.

szombaton A-tól M-ig és augusztus 13-án hétfőn N-től Z-ig a CFR. és volt MÁV. nyugdíjasok, augusztus 14-én kedden A-tól M-ig és augusztus 15-én szerdán N-től Z-ig a volt ACSEV. nyugdíjasok. A kifizetés szombaton reggel 8 órától 12 óráig és folytatólag délután 4 órától este 6 és fél óráig, a többi napokon pedig reggel 8 órától délután 1 óráig és folytatólag délután 4 órától este 6 és fél óráig a fentebbi betűsorrend szigorú betartása mellett fog eszközöltetni, tehát mindenki ehhez alkalmazkodjék. Kérjük tagjainkat, hogy a tagdíjakat a fizetésnél jelenlévő pénztárnokunknak, vagy hivatalos helyiségünkben (Piata Avram Iancu No. 18.) befizetni sziveskedjenek. Vépül felhívjuk özvegy Ioa Victor. Martinca István, Román Péter és Dürler Anna CFR. nyugdíjasokat, hogy a CFR. központi főpénztárosnál sürgősen jelentkezzenek. Elnökség.

URANIA

MA, szombaton (mérs.) 5, 7½, 9¼ órakor

BAER-CARNERA

11 rundos boxmeccsének eredeti felvételei és

A spanyol kölyök EDDIE CANTOR.

Amerika legszebb görljeivel.

SPORT KÖZLÖNY

A román sajtó is elítéli a Crisana denunciacióit

— A Clujon megjelenő Patria „sportszerültenek” minősíti a Crisana eljárását —

Clujról jelentik: A Clujon megjelenő Patria című lap hosszú cikkben foglalkozik az oradeai sportbotrányról és súlyosan elítéli a Crisana eljárását. A lap cikkének magyar fordítását az alábbiakban adjuk:

„Ennek a cikknek nem a hasárok között kellene megjelenni, hanem ott, ahol a hely megilleti, de technikai okokból nem hozhatjuk vezércikk helyén. Meg vagyunk győződve róla, hogy senki sem kételkedik abban, miszerint, ami Oradeán lejátszódik, az minden, csak nem sportszerű.

A Crisana, ha sértve érezte magát, a sporthatóságokhoz kellett volna fordulnia, annál is inkább, mivel, mint mondják, Barátky román érzelmeit sértette meg Feuerstein. Ez nem olyan affér, amelyik megérdemelné, hogy katonai hatóságok foglalkozzanak vele, akik nem tudják, milyen könnyen elragadtatják magukat a pályán az ellenfélként szembenálló egyesületek játékosai. Nem ismerjük el a román sportban Barátky privilégiumait. Akármelyik más játékos, ha panasza van, a sportforumokhoz fordul, miért van Barátky számára ilyen különös eljárás? Ami a Crisana-t illeti, fel tudnánk hozni néhány példát nem éppen sportszerű és nem éppen román viselkedésre, annak alátámasztására, hogy ilyen nagy „nemzeti lármát” csinált most egy sport-

ügyben. Bizunk a Crisana azon vezetőiben, akik még megőrizték a mértékletességet és elvárjuk, hogy lecsendesítik a botrányra éhesek ambícióját, akik nem hoznak becsületet a román sportra”.

A fentiekhez nem fűzünk semmi kommentárt, csak annyit említünk meg, hogy a mai napon egy memorandumot köröztek Oradea román vezető egyéniségei körében. A memorandumon már eddig 100 aláírás látható, közöttük az összes törvényszéki bírák, hivatalvezetők, maga az oradeai pénzügyigazgató és a városvezetés számos tagjának aláírása is. Mindnyájan egyet kérnek: szüntessék be a vizsgálatot az alaptalanul megvádolt CAO ellen, mert a futballcsapat közel sem politikai alakulat, irredenta céljai sohasem voltak és a csapat által elért kitünő teljesítményeket úgy külföldön, mint belföldön, a román sport kiváló eredményei gyanánt jegyezték fel.

A CAO elleni vádat maga a Divízió sem tartja hitelt érdemlőnek, aminek legjobb bizonyítéka az a körülmény, hogy a CAO már játékindengedélyt is kapott és csütörtökön az oradeai CFR ellen meccselt (az eredmény 2:2, félidő 2:1 volt), sőt vasárnap Clujon a Haggibornnál vendégszerepelnek az oradeaiak. Oradeán egyébként román sportemberek memorandumot terjesztettek fel a Divízióhoz, amelyben a CAO elleni vádak eljuttatását kérik.

Riedl Karl, az AMEFA új bécsi trénera megérkezett Aradra

A WAC volt válogatott játékosává vette át a pros-feketék csapatának technikai irányítását — Vasárnap szóhoz jutnak az AMEFA összes játékosai

Szerdán éjjel a budapesti gyorsal érkezett Aradra az AMEFA új osztrák trénera, Riedl Karl, a többszörös osztrák válogatott, aki hosszú ideig a WAC-ban rugta a labdát, majd később Svájcban és Franciaországban vállalt tréneri szerepkört.

A szimpatikus megjelenésű tréner az álmódon Czégka Tibor, az AMEFA futballügyeinek intézője fogadta és kísérte szállására. Az új tréner már csütörtökön megkezdte működését, maga köré gyűjtötte az AMEFA játékosait, akiket báró Neuman Ferenc, a klub agilis társelnöke és a szabadságát Aradon töltő Stengl Imre főtitkár mutatott be az edzőnek. A tréner pozíciójátékra tanította a fiukat, majd kétkapus játékot rendelt el.

A tréning után beszélgettünk Czégka Tibor szakosztályvezetővel, aki a következőket mondotta:

— Az új tréner szerződését Meisl Hugó és volt edzőnk, Eckhardt ajánlatára határoztuk el és bizonyosra veszem, hogy az új tréner méltóképpen fogja betölteni Eckhardt mester elárult örökét. A tréner csak részben van megelégedve a rendelkezésére álló játékosanyaggal, mert ez szerinte csak nyersanyag és számszerűleg öt játékos tett rá kitünő benyomást.

— Tekintettel arra, hogy új trénerünk komoly játékban kívánja látni a fiukat, így vasárnap mindenki szóhoz jut, természetesen az új játékosaink is, éppen ezért érdekes lesz az előmérkőzés, mert új akvizícióink egy része itt, a kombinált csapatban fog bemutatkozni. Az új emberek mind szóhoz jutnak, így Szabó Béla, Kovács, Farkas I., Wertheim és Grosz II. szerepet fognak vállalni, hogy képességeikről tanúbizonyságot tegyenek. Ezek a meccsek a játékospróbát célozzák, mert még két

hétig próbálhatunk, akkor ismét megindul a komoly munka. Miután a játékosokat cserélni fogom, vasárnap délután 4 órára a következő játékosokat rendeltem ki: Bugarin, Tyukodi, Bartha, Reinhardt, Reinholz, Habás, Kovács, Farkas II., Lingurár, Szabó Béla, Tóth, Gulyás II., Szurdi, Tolán, Gerold, Cucula, Magold, Blaskovits, Gömöri, Karabell, Podrusek, Szinder I., Grosz II., Wertheim, Farkas I., Szabó II., Dvorzsák és Csajka sérültek és így számításba nem jöhetnek. Trénerünk valamennyi játékosra kíváncsi és ezért fogom játék közben cserélni a fiukat, — végzi szavait Czégka, az AMEFA közbeccsülésben álló futballszakosztályvezetője.

Autókáron utazik a Hakoah Oradeara

A Hakoah csapata, amely vasárnap Oradeán vendégszerepel testvéregyesülete, a Makkabbi ellen, vasárnap reggel 6 órakor autókáron indul a mérkőzésre. A csapat Salamon Béla dr. elnök vezetésével utazik és a következő összeállításban fog szerepelni: Kerkai—Schwarz (Grosz), Besesek III.—Stern (Krauser), Albert, Szócsi—Bundi, Gallov, Rosenbach, Ivánka, Kraemer (Deutsch). A kis expedíció szívesen visz magával drukkerket 100 lej viteldijért. Jelentkezés a Hakoah klubhelyiségében.

O A Bocskai kétszámjegyű győzelme Sztlatinán. A turázó Bocskai csapata csütörtökön Sztlatinán meccselt a Sztlatinai SC ellen és 13:2 (5:2) arányban fölényesen győzött. A gólokon Teleki (4), Vincze (5), Návai (3) és Hevesi osztozkodtak.

Négyszobás lakás

magas földszint, szép, világos uccai szobák
november hó 1-re kiadó.

3218 Piata Mihail Viteazul 4. sarokház. Bővebbet tulajdonos: Kneffel fa- és szénüzletben.

Szombaton és vasárnap Camarasescu Kupa-tenniszmerközések lesznek Aradon

A Camarasescu kupáért folyó tenniszmerközések során az aradi Hellas és az oradeai CAO tenniszezői mérkőznek egymással Aradon. A nagyszerűnek ígérkező tenniszmerközések a Hellas pályáin kerülnek lebonyolításra és pedig szombaton és vasárnap délután 5 órai kezdettel. Szombaton két egyes és egy páros kerül lejátszásra, vasárnap pedig a befejező két egyes versenyt bonyolítják le a Davis Cup-rendszerű kupameccsek. A részletes programot alant adjuk:

Szombaton: Dr. Botis (Hellas)—Steiner (CAO), Farkas Sándor—Petrovics Mihály (CAO), Farkas, dr. Weininger (Hellas)—Wellwart, Bleyer (CAO).

Vasárnap: Petrovics (CAO)—Weininger dr. (Hellas), Steiner (CAO)—Farkas (Hellas).

A verseny rendezősége a nagyszerű tennisz-meetingre 20 lejes propaganda-helyarákat állapított meg és így valószínűleg nagy közönség fog asszisztálni a pompás küzdelmeknél.

21 napi teljes pausálkura

Pöstyén világtüdő

legkiválóbb gyógyintézetében, a dr. Schmidt László és dr. Weisz Ede vezetése alatt álló

Special szanatóriumban

a legkomfortosabb szoba, elsőrangú teljes ellátás, közkívánatra diéta is, az összes fürdők és iszapkezelések, orvosi kezelés, valamennyi adó, összesen **9800 Lei.** — Információval szolgál Románia részére: az Agint utazási iroda Lugoj és az orvosi vezetőség PIESTYAN. 425

O A Slavia legyőzte a bécsi Austriát. Prágában mérkőzött a két csapat és a hazai pálya előnyét élvező Slavia 4:3 (1:2) arányban győzte le az Austria együttesét.

A gyönyörű őszi Atlanti-óceáni szigeti utazások.

Szeptember 6—27-ig „Oceana”
Október 6—21-ig „Milwaucke”
November 3—18-ig „Milwaucke”

Madeira, Kanári-szigetek, Marokko, Spanyolország, Wight-sziget. Elvezetdus utazások a napsugaras délen.

Üdülés és szórakozás a kényelmes luxusgőzösökön.

Utiköltség: I. utazás **Lei 14700**, a II. és III. utazás **Lei 8200-tól.**

Jelentkezés és prospektus:

Hamburg-Amerika Linie
képviselőténél

Künstler Utazási és Vizumirodában

Arad, Bul. Regina Maria 24.

Moneasara
valamint
Buziasra

1. hó 12-én reggel 3/6-kor kényelmes bőrüléssel autobuszt indít a Mera & Co. autobusz vállalat.

Viteldij oda és vissza Lei 115.
Indulás minimum 20 jelentkező esetén.

Jelentkezéseket elfogad:

Sándor Iván & Co.

sorsjegyiroda.

3198

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Elvi jelentőségű miniszteri utasítások az ezévi adómegállapításról

Az aradi pénzügyigazgatóság felirata alapján nagyjelentőségű körrendeletet kaptak az összes pénzügyi hatóságok — A hároméves adómegállapítási kategóriába (patenta fixába) való felvétel csak egyszer kérhető

Az aradi kivetési pénzügyigazgatóság néhány hónappal ezelőtt fontos adókiivetési ügyben intézett feliratot a pénzügyminiszterhez, aki annakidején válaszolt is a kérdésre, most pedig az akkori leirat tartalmát jelentősen kibővítette s körrendeletben közölte az összes adminisztrátorokkal, mert elvi jelentőségűnek tartja állásfoglalását. A szóbanlévő rendelet két részből áll. Az egyik rész az évi 18 ezer lej legalacsonyabb kereskedelmi és ipari jövedelmi adóra, a másik pedig a patenta fixa néven ismert, három évi időtartamra történt megadóztatásra vonatkozik. A legújabb miniszteri leiratról az aradi pénzügyigazgatóság egyik főellenőre az alábbi felvilágosítást adta munkatársainknak:

— Az adótörvény 39. paragrafusa többek között azt is tartalmazza, hogy a kereskedelemről és iparból származó jövedelem egyes adóját évente legalább 18 ezer leiben kell megállapítanunk és ennél alacsonyabb adót nem szabad kivetnünk. Ha például valamelyik kereskedőnek évi jövedelme nem éri el a 180 ezer lejt, akkor az ez évi április 1-én életbelépett adótörvény szerint — a 9 százalékos adókulcsot véve alapul — nem lehetne a 18 ezer lej legalacsonyabb adót kivetni rá. A régi és az április 1-én életbelépett új adótörvény közötti ellentmondás tisztázása végett, májusban

felterjesztést küldünk a pénzügyminisztériumba, ahonnan akkor megkaptuk a felvilágosítást, amely azt tartalmazza, amit a most nyilvánosságra került körrendelet. A minisztérium tisztázza az ellentmondást, mert kimondja: ha 180 ezer lejnél alacsonyabb a jövedelem, mellőzni kell a százalékos új adókiszámítást és meghagyandó a törvény 39. paragrafusa alapuló 18 ezer lej évi adó. A múlt évi adóalap után az adicionális adót már százalékos kulcs szerint kell kiszámítani. A most folyó fellebbezési tárgyalásokon mi már ezt a módszert alkalmazzuk.

— A körrendelet második része — folytatta informátorunk — így szól: Az az adózó, akit egyszer már elutasított a pénzügyi hatóság azzal a kéréssel, hogy sorozzák be a patenta fixa valamelyik osztályába, nem osztható be a patenta fixa néven ismert alacsony adó kategóriákba, hanem fizetnie kell az évi 18 ezer lej minimális adót, de a jövedelmének megfelelő százaléku adicionális adóval is meg kell terhelni.

Ez a rendelet irányadóul szolgál különösen a sokezer kiskereskedő és kisiparos megadóztatásánál, az esetben, ha az előző évek alatt kimaradtak az alacsony megadóztatott patenta fixa osztályából és a besorozás iránti kérelmükkel már egyszer elutasították őket.

A kormány intézkedései a buzavásárlásra

Lanyha üzlet az aradi gabonapiacon

A mai aradi gabonapiacon lanyha üzlet alakult ki és a vásárlók főképpen a tengeri iránt mutattak érdeklődést. A buza ára 410 lej körül mozgott, a tengeri ára pedig 250 lejért el. A felhozattal egyébként közepes volt.

Itt írjuk meg, hogy a kormány megállapította azokat a buzaárakat, amelyeket megbízottai utján ad a gazdáknak. Ott tehát, ahol a kereskedelemben a buza nem ér el megfelelő árat, a kormány szervei a következő árakat ajánlják fel:

Buza: 1 százalékos idegen anyaggal 75 kg.-os 45.240, 76 kg.-os 45.676, 77 kg.-os 46.110. 2 százalékos idegen anyaggal 75 kg.-os 44.805, 76 kg.-os 45.240, 77 kg.-os 45.675. 3 százalékos idegen anyaggal 75 kg.-os 44.370, 76 kg.-os 44.805, 77 kg.-os 45.240. 4 százalékos idegen anyaggal 75 kg.-os 43.935, 76 kg.-os 44.370, 77 kg.-os 44.805. 5 százalékos idegen anyaggal 75 kg.-os 43.500, 76 kg.-os 43.935, 77 kg.-os 44.370. 6 százalékos idegen anyaggal 76 kg.-os 43.500, 77 kg.-os 43.985. 7 százalékos idegen anyaggal 76 kg.-os 43.065, 77 kg.-os 43.500. 8 százalékos idegen anyaggal 76 kg.-os 42.630, 77 kg.-os 43.065. 9 százalékos idegen anyaggal 77 kg.-os 42.630. 10 százalékos idegen anyaggal 77 kg.-os 42.195 lej.

1 százalékos idegen anyaggal 78 kg.-os 46.545, 79 kg.-os 46.980. 2 százalékos idegen anyaggal 78 kg.-os 46.110, 79 kg.-os 46.545. 3 százalékos idegen anyaggal 78 kg.-os 45.675, 79 kg.-os 46.110. 1 százalékos idegen anyaggal 80 kg.-os 47.715, 81 kg.-os 47.850. 82 kg.-os 48.285. 2 százalékos idegen anyaggal 80 kg.-os 46.980, 81 kg.-os 47.415, 82 kg.-os 47.850. 3 százalékos idegen anyaggal 80 kg.-os 46.545, 81 kg.-os 46.980, 82 kg.-os 47.415 lej.

Csak a fenti táblázatban foglalt minőségű búzát vásárolnak a megbízottak, az árak 10.000 kilogrammos vagontételekben értendők.

A fenti rendelkezések betartását minden községben bizottság ellenőrzi, mely a visszaélésekről jelentést tesz.

Óriási tőzsdékötések dollárban és fontsterlingben három hónapi fizetési határidőre

A párisi tőzsde szenzációi

A francia fővárosból érkező legújabb jelentések szerint, az amerikai pénzpiac egyre nagyobb befolyást gyakorol az ottani tőzsdére. A francia bankkörök már felkészültek a devizakereskedelem mindjobban élénkülő forgalmára. A francia piac most az amerikai pénzügyi események befolyása alatt áll, különösen az ezüst-vásárlást illetően. Párisban legutóbb igen sok dollárt adtak el három hónapi fizetési határidőre. Ezeknél a kockázatot csekélynek tartják, tekintve a dollár jelenlegi export-árfolyamát és ezzel magyarázható a dollárnak a párisi piacon történt példátlanul nagy felhalmozódása. A fontsterling folyton hanyatlak a párisi tőzsdén és ebben is három hónapos határidős üzleteket bonyolítanak le a tőzsdéjártékosok. A londoni nemesfém-piacon újból emelkedett az aranyvásárlás franciaországi megrendelésekre. Az aranybánya-részvényeket is erősen keresik a francia vásárlók. Franciaország hajszája az arany után csaknem érthetetlen, mert a nemzeti bank jelenlegi aranykészleteit összesen száz milliárd frankra becsülik, a franknak száz százalékos aranyfedezete van és a helyzet most ugyanolyan, mint a februári véres zavargások előtt volt.

= Aradi hotipiaci árak. Tejtermékek: édes tej lit. 3—4 lej, pasztörizált tej 7—8 lej, tejjel 20—25 lej, tehénturó 6—7 lej, juhturó 18—22 lej, orda 40—60 lej. — Zöldségpiac: hagyma 5 lej, fokhagyma 6 lej, szárazbab 6 lej, zöldpaprika 10 drb. 1 lej, erős paprika 5—10 drb. 1 lej, fejes káposzta 2—5 lej, tök 1—2 lej, uborka 100 drb. 20—30 lej, kék paradicsom 2—4 lej, paradicsom 1.50, zöldbab 1—2 lej. — Gyümölcs árak: alma 2—8 lej, körte 4—10 lej, málna 3—4 lej, szőlő 7—10 lej. — Baromfi: kövér liba 240—320 lej, sovány liba 80—100 lej, kövér kacska 80—110 lej, sovány kacska 35—60 lej, csirke nagyság szerint 20—25 lej, tyúk 50—70 lej, tojás 80 bani. — Élőállat vásár: szarvasmarha 6—7 lej, borjú 10—12 lej, sertés 15 lej. — Takarmány árak: széna q. 90—100 lej, lóhere q. 100—110 lej, szalma q. 25—30 lej.

„Az önellátás és elzárkózás miatt a szakadék szélére jutunk“

— mondta a Nemzeti Bank vezérigazgatója

Bucurestiből jelentik, hogy Savecu, a Román Nemzeti Bank vezérigazgatója, hosszabb nyilatkozatot adott a buceresti-i sajtónak, amelynek munkatársai előtt többek között a következőket mondotta:

— Az önellátás (autarchia) és az egész világon tapasztalható elzárkózottság, továbbá azok a hivatalos intézkedések, amelyeket leginkább tudás és előrelátás nélkül foganatosítanak, a gazdasági szakadék szélére juttattak bennünket is. A kereskedelmi minisztériumban készült és az árucserre ellen kiadott intézkedések károsak az egész országra, mert az árucserre megakadályozása miatt, nem juthat elég valutához a Banca Nationala, a gyárak nyersanyaghiánnyal küzdenek, pedig a nyersanyag megvédene bennünket a munkanélküliség továbbterjedésétől. Előttem érthetetlenek ezek a korlátozások és sajnos, még súlyos következményekkel is járhatnak.

A buceresti-i lapok pontos adatokkal támasztják alá Savecu vezérigazgató feltűnést keltő nyilatkozatát. Rámutatnak többek között arra, hogy Németországgal hosszú időn keresztül szoros kereskedelmi összeköttetést tartottunk fenn, sok gabonát szállítottunk oda, amióta azonban a Német Birodalom beállt az önellátó országok közé és hosszú ideig mellőzte a mi mezőgazdasági termékeinket, védekezésül mi is kénytelenek vagyunk elzárkózni a német gyáripari termékek elől. Most a németországi cégek ismét vennének nálunk gabonát, különösen árpát, de ez alkalommal, sajnos, mi is gabonahiányban szenvedünk.

Egybeolvasztják a meggyöngült erdélyi pénzintézeteket

Bejárta az erdélyi sajtót az a cluji jelentés, amely beszámolt az Országos Magyar Párt közgazdasági szakosztályának legutóbbi üléséről, amelyen tudvalevőleg behatóan foglalkoztak a konverziós törvények és a banktörvények a kis és középbankokra gyakorolt hatásával. A tanácskozáson megállapították — amiről mi is többször megemlékeztünk — hogy a jelenleg működő erdélyi pénzintézetek legnagyobb része felszámol, vagy fuzionál, mert a konverzió meggyöngítette az életerejét. A Magyar Párt közgazdasági szakosztálya kimondta, hogy a magyar kisebbségi kezekben lévő jelenlegi pénzintézetek tömörülését szükségesnek tartja, mert ezáltal egy nagy hitelszervezetben összpontosulnának a banktörvény életbeléptetése után átmehető értékek. Mivel ezt az állásfoglalását a közvélemény úgy értelmezte, mintha új nagy magyar párti hitelintézet felállítását tervezné a párt, azért most teljesen autentikus cluji forrás felvilágosítja a közönséget arról, hogy szó sincs új pénzintézet létrehozásáról, hanem csak az életképes régi bankok összeolvadása válik szükségessé.

= A legutóbbi jelentés szerint 10 és fél millió lej a jegybank deviza állománya. A Banca Nationala július 14-én lezárt kimutatása most került nyilvánosságra és az alábbi fontosabb adatokat tartalmazza: Az aranyálladék 10 milliárd 107 millió 471 ezer lej, tehát csupán 30 ezer lejjel nagyobb, mint egy héttel ezelőtt volt. A devizakészlet csupán 10 millió 649 ezer lej, az előző heti 18 millió 279 ezer lejjel szemben. A forgalomban lévő bankjegyek összege 20 milliárd 832 millió lej, míg egy héttel ezelőtt 20 milliárd 796 millió lej volt. A bemutatásra szóló összes kötelezettség 28 milliárd 342 millió lej, tehát a csökkenés egy hét alatt 60 millió lej. A kereskedelmi váltók összege 5 milliárd 746 millió és itt a csökkenés 190 millió lej. A mezőgazdasági váltótárca összege 5 milliárd 197 millió lej, a csökkenés 17 millió lej. Az aranyfedezeti arány 35.66 százalék, az általános fedezeti arány pedig 35.70 százalék.

= A török kormány üldözi a külföldi tőkét. Bucurestibe érkezett jelentés szerint a török kormány annyira ellenségesen viselkedik a külföldi tőkével szemben, hogy az már üldözésnek is beillik. Legújában szigorú kontrollt vezetett be a külföldiek tulajdonában lévő közüzemek jövedelmének felhasználása ellen. Ugyanis megállapítja az említett részvénytársaságok osztalékának maximumát, de még ezt az osztalékot sem engedi teljes összegben kifizetni, s említi a részvénytársaságokba fektetett tőke jövedelmének egyharmadrészt sem kaphatják meg a külföldi részvényesek. A kormány aziránt is intézkedett, hogy a külföldi tőkével alapított vállalatokból kizárják az idegen honosokat.

Benzinkutak, petróleum-mérő készülékek, olajmérők Kálmán A. Részvénytársaságnál, Arad.

Rádió műsor

— Romániai időszámitás. —

SZOMBAT, AUGUSZTUS 11

Bucuresti. 13: Vizállásjelentés, Déli hangverseny. 13.45: Könnyű zene. 14.15: Hírek. 14.40: Könnyű zene. 19.05: Román zene. 20.30: Rádióegyetem. 20.40: Hangverseny. Szerenádok. 21.15: Rádiózenekar. 22: Üzenetek. 20.20: Rádiózenekar. 23.00: Hírek. 23.30: Közvetítés a „Continental” vendéglőből. — Budapest I 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 11: A „Budapest” nevű első magyar Dunatengerjáró hajó vízrehocsátásának közvetítése. 13: Déli harangszó. 13.05: Weidinger Ede szalonzenekara. 14.30: Szmirnov Szergej balalajkazenekara. 17: a Rádióélet ifjúsági félórása. 18: „Boldogság, a varázsló”. 18.30: Perei Lili énekel, zongorakísérettel. 19.10: Mit üzen a rádió. 19.45: Hanglemezek. 21: Közvetítés Miskolcra. A krasznocarszki volt magyar hadifoglyok országos bajtársi találkozója. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Veres Lajos és cigány zenekara muzsikál, Kálmár Pál énekel. 24: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. — Bécs. 13: Rádiózenekar. 15.10: Művészlemez. 18.40: Német operák lemezei. 20.20: A nevetés a zenében. Lemezek ismertetéssel. 23.50: Siebertl-négyes. Bécsi zene. 0.50—1: Az állástalanok zenekara. — Belgrád. 12: Lemezek. 12.20: Lemezek. 13.05: Rádiónégyes. 19: Lemezek. 19.30: Rádiónégyes. 21: Haydn: A teremtés, oratórium, közvetítés Nagybecskerekéről. 23: Hírek, Szerb-est (zene és népdalok.) 0.10—1: Tánclemezek. — Berlin. 14.15: Tarka lemezek. 15.15: Régi és új táncok lemezek. 17: Kis rádiózenekar. 19.20: Tarka nyári est a falusi életből, zenével. 20: Rádiózenekar. — Deutschlandsender. 14: Vidám lemezek. 18.30: Vidám dalok gyermekekről és állatokról. 19.35: Vidám fuvószene lemezen. 21.10: A Weltshach- és Glahé-zenekarok tánczeneje. — Kassa. 18.40: Magyar műsor. 19.20: Lemezek. 19.55: Magyar hírek. — Königsberg. 12.30—14: Danzingi rendőrszenekar, szórakoztató zene. 14.05—15.30: Hétfégi lemezek. 17: Operai zenekar. 19.25: Schütz orgonaművész játéka. — Lipcse. 13—15: Szórakoztató zene. 17: Hétfégi könnyű és tánczene. 19.15: Fuvózenekar. — Pozsony. 11.25: Magyar hírek. 13.10: Hírek, lemezek. 13.40: Német és magyar hírek. 19.15: Augusztusi kabaré (magyarul). — Bérczi Gyula: Mikor az irodalom megrendelésre dolgozik, Révész Ilona dalokat énekel. Herczeg G.: Nyári kinok, rádióbohózat. 23.15: Magyar hírek. — Prága. 21: Offenbach: Szép Heléna, háromfelvonásos operett. — Róma. 13.30: Lemezek. 14.05: Könnyű zene. 18.10: Leonardí zongoraművész

8 olcsó nap Szovátán

augusztus 28-tól szeptember 5-ig
L-1 1210.—

Elsőrendű lakás, kitűnő ellátás, zene és gyógyvíz, borralalók a vonattól való beszállítás, a szállodából a vasúthoz való kiszállítás, kirándulások, szórakozások, tánc, stb.

Csak Europa-szelvényfűzetekkel!
Idejében való jelentkezések:

Sándor (Europa) hivatalos meneljegyirodában Bulv. Reg. Maria 10.
a megyei prefektúrával szemben.

CONSUM tagok készpénzre 6 havl részletre vehetnek részt.

hangverseny. 22.30: Szimfónikus hangverseny a Masenzio-bazilikából. — Varsó. 13.10: Lemezek. 17: Falusi zenekar, néptáncok. 18.25: Beethoven: Hegedű, brácsa- és cselló-szerenád. 19.15: Katowicei mandolinzenekar. 20.40: Lemezek. 21.40: Welinski tenor énekel. 22.12: Rádiózenekar. 23.10: Tánclemezek.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Olasz hajókkal a Földközi tengeren!

Ha nem tud dönteni nyári szabadsága ügyében: kérjen információkat azokról, akik utaztak már a modern olasz luxus-hajókon!

VULCANIA (34.000 tonna, első és turista osztály) 28. aug.—13. szept., utirány: Genova—Cannes—Ajaccio—Nápoly—Capri—Port Said—Halifa—Rodi—Athén—Ragusa—Trieste, mindenütt kiszállásokkal. Minimál-ár 12.200.— Lei.

OCEANIA (20.000 tonna, classe unique) 30. aug.—12. szept., utirány: Trieste—Athén—Istanbul—Yalta (Krimi félsziget)—Odessa—Varna—Rodi—Cattaro—Trieste, mindenütt kiszállásokkal. Minimál-ár 12.200.— Lei.

Információk, prospectusok, beiratkozások aug. 20-ig:

a WAGONS-LITS // COOK irodában

ARAD, Minorita-palota.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** :: szó 2 lei. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef. : 151

LEVELEZÉS.

Diplomás fiatal ember keresi középkoru, független uriaszony díszkrét ismeretségét. Leveleket „Idégen” jelígre a lap kiadóhivatalába kér. 3227

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ALKALMI VÉTELEK! Komplettni szoba 14.000 lei, hálószobák 1600 lei, fehér konyha, Singer varrógépek, ebéd- és kredencek 1800, székek, fotelok, ebéd- és divány, márkás zongorák 6000-tól, csillárok, gyári és perzsaszőnyegek, íróasztalok, dísztárgyak, ezüstök, üzletberendezések, schöberli fotel, kasszák, fali tükrök, ágyceték. Főgép 1800-tól, fégszekrények stb. Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt timisoarai zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul. Reg. Maria 12. Dacia mellett.

ZONGORA, rövid, kereszturos, világ-mármás „Erste Produktiv Genossenschaft” eladó. Sándor fényképész, Bul. Reg. Maria 22. 8191

Fischer Eliz-palotai bontásokból kikerülő,

ócska anyagok (tégla, fa, ajtók, ablakok, stb.)

3201 **jutányos áron eladók**
Koch építész.

MICALACA-NOUAN Fabius 14. sz. alatt üres háztelkek régi épületanyaggal együtt eladó. 3222

Egy kis Wertheim kassza

Jó állapotban megvételre kerestetik

Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérjük leadni.

LAKÁS.

Háromszobás uccal lakás első emeleten, teljes komforttal kiadó, beköltözhető. Str. Consistoriului 29. 8228

Kiadó különbejáratu szoba teljes ellátással 1—2 szerény fiatal ember vagy diák részére, Bul. Carol 81. I. em., 4.

Négyszobás uccai földszinti urilakás, minden komforttal, parkirozott udvarral, november elsejére kiadó. Str. Consistoriului 29. 3229

ALKALMAZÁS.

Keresek jólfizető minden-eszakácsnőt, ki regáli konyhát ért, szeptember 1-re. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 3196

MINDENES szakácsnő 15-re felvétetik. Jelentkezés 2—5 óra Bulev. Carol 37. I. em. aító 7. 3230

INGATLAN.

Eladó ház: 2 egyszobás és 1 kétszobás lakással, elköltözés miatt. — Strada Gelu 23. 3199

KÁVÉHÁZAKBAN,
VENDÉGLŐKBEN,
ÉTTERMEKBEN
KÉRJE MINDIG AZ
ARADI KOZLONYT

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy szeretett nevelőanyjuk, a legjobb testvér, nagyanya és dédanya

özv. König Manóné

szül. Pollák Katica,

életének 64. évében, rövid szenvedés után f. hó 10-én hajnali 2 órakor elhunyt.

A megboldogult földi tetemét folyó hó 12-én, vasárnap d. e. 10 órakor fogjuk az aradi zsidó temető halottas házából örök nyugalomra helyezni.

Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni!

Pollák Lipót és neje, Dózsa Márk és neje,
özv. Weisz Károlyné, König Miksa és neje,
Brason Dávid és neje, Schwartz Adolf és neje
testvérei, sógora és gyermekei,
sógornője.

és számos unoka.

3226

KÜLÖNFÉLÉK.

Beraktározást nagyon olcsón vállal Comissio, Dacia kávéház mellett.

**BRISTOL...
BRISTOL...
BRISTOL**

**Szálloda
Budapest
Dunapart,**

árban és szolgáltatásban vezet!

Szoba teljes ellátással személyenként 292

napi 12.— pengőért